

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggel órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

„Fiataljaink tarsolyába”

a mai zürzavaros idők háborgó és forrongó eszmé-áramlatai közepette, csak *féltreérthetetlenül tiszta és mindig világító vezérfonálként* fénylő vagy irányító utmutatóul szolgáló gondolatokat és irányeszméket adhatunk utraivalól.

A Déli Hírlap mult vasárnap száma a fenti cím alatt ifju barátaink tarsolyába utraivalól nem ilyen célkitűzéssel, vagy legalább is nem ennek a feltételnek megfelelő, — szerinte — „ujszerűnek látszó, mégis igen régi igazságot” helyezett el ifjaink tarsolyába.

Inkább azt mondhatnók a cikkről, hogy igenis az ujszerűség legkiáltóbb köntösébe öltöztetett s magát kihívóan felkínáló, de valójában már rég levitézlett, régi s — bátran mondhatjuk — legkevésbé igazságosnak nevezhető gondolatvilágot próbált ujszerű feltalálásban ifjainknak beadni.

Nem akarok vitába bocsátkozni a cikkíróval: hogy

„a tisztult életfelfogás középpontjában nem állhat a család, —”

„hogy sem a történelmi mult, sem a mai tényleges helyzet nem igazolja azt, hogy az állam alapja és léteinek legfontosabb feltétele a család” —

„hogy Német- és Olaszország családi szempontok nélkül hajtja végre ifjuságának komoly nevelését” sőt, „hogy a család szerepe volt és lehet megromló erő is” stb. stb. —

Ezekre ki sem térhetek, mert a cikk még véletlenül sem, vagy éppen talán tudatosan sohasem beszél keresztény családról.

De le kell szögeznünk azt, hogy a fogalmak tisztázása minden írott, vagy elmondott eszmefuttatás legelső feltétele; s így ha valaki azt mondja, hogy a család az állam alapja, ezzel még nem mondta azt is, hogy minden család az, s a családban egyesült férfi és nő együttes vagy közös munkája az államalkotás; ez két külön dolog.

A család az állam alapja s ebből az következik, hogy igenis ebből az alából vagy ezen az alapon nevelődik igazi államalkotó férfivá a jövőendő ifju nemzedék. Ebben az alapon — a családban — tanulja meg az önzetlen szeretetet, az önfeláldozást és a másokért és a köztér való áldozatosságát, s minden egyéb ma annyira szükséges szociális erényt, mert ott a családban fejlődik a lélek igazán áldozatossá, nemessé és önzetlenül nagyvá.

Nagy tévedés azt hinni, hogy csak a közösségben nevelt emberek szociálisabban gondolkodnak, mint a családban neveltek. Ellenkezőleg: a családi életen kívül élők ezer és ezer fajtája s még több ezer példánya a rideg és önző emberek legtipikusabb példái legtöbbször.

Ami pedig a családi önzést illeti, ez ellen éppen nem az új kor fedezett fel valami csodás gyógyszert; csak lapozzuk végig elfogulatlanul a történelmet: az őskereszténység heroikus alakjai, a kereszt-háborúk százezres tömegei és hőslélekű férfiai, akik mind a keresztény családok neveltjei voltak, ezek valóban feláldoztak kényelmet, jólétet, nyugalmat, sőt családát és otthonát is — az önzéstől teljesen távol álló eszmékért s életük és vérük pecsételte meg önzetlenségük áldozatos hőstetteit.

Az újkor önző voltát mindennek inkább, mint a családnak rovására lehetne írni s hogy ma nincs igazi családi élet, vagy nagyon kevés van s legtöbbször nincs család, csak férfi és nő összeállása, az éppen a modern liberalizmusban nagyra nevelt hitetlenség s az ebből fejlődött legteljesebb önzés következménye.

Az olyan modern család, melyben csak az emberi szenvedély létesít két lény között kapcsolatot, — ahol éppen a szülők önzése, kényelemszeretete és kizárólagos anyagi érzése megfosztja az eljövendő állampolgárt még az ételtől is, ez a család tényleg nem lehet alapja az államnak; az ilyen család nem fog a hazáért és nemzetért halálba is menő önfeláldozó hőseket nevelni.

Ebben az isteni gondolat szerinti keresztény családban, ahol az apa verejtékes munkáján s az anya

haláltmegvető kötelességérzetén épül fel a tiszta családi élet, — ahol a gyermek sarjadó életét az édesanya a saját egészsége és néha még élete árán is népeinek és a világnak ajándékozza: ott megtanulhatja s meg is tanulja mindig a fejlődő ember, hogy van szeretet, amely áldozatokból él, van eszme, amelyért bátran a halálba is lehet indulni, s ott nem kell megtulnia, mert természetesnek és igaznak fogja mindig érezni, a költő szavát, hogy „a haza mindenek előtt”.
 MARTZY MIHALY

A NÉMET-OROSZ BARÁTSÁG

a két állam közös érdeke

Mély hatást tett Molotovnak Olaszországra vonatkozó kijelentése

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelenti a DNB: Az a nagy érdeklődés, amellyel Németországban Molotov beszédét fogadták, visszatükröződik a német sajtókommentárokban is. A lapok mindenekelőtt kiemelik a szovjet külügyi népbiztosnak a német-orosz viszonyra nézve tett kijelentéseit.

— Molotov kijelentései Németországot illetően — írja a Frankfurter Zeitung — teljesen világosak voltak és azokat Angliához is intézte.

A lapok kiemelik még a külügyi népbiztos beszédének azt a részét, amelyben beszámol arról, hogy az utóbbi időben jelentős mértékben megjavultak az orosz-olasz kapcsolatok, amelyek különben tovább fognak fejlődni.

Rómából jelenti: A Stefani-hírszolgálati iroda diplomáciai szerkesztőjének véleménye szerint Molotov külügyi népbiztos az orosz-német és az orosz-olasz viszonyra nézve tett kijelentéseivel semlegesítette azokat az angol kísérleteket, amelyek vizsalyt és bizalmatlanságot kívánnak hirtetni a három nagyhatalom közé.

Molotov szava tehát megerősítik az orosz-német együttműködést és ugyancsak megerősítik a Szovjet magatartását az orosz-olasz jóviszony fejlődése te-

kintetében. Ezzel ellentétben — állapítja meg a Stefani diplomáciai munkatársa — a Szovjet külügynek vezetője rendkívül keményen beszélt Angliáról, amelynek ellenséges magatartása Oroszországgal és Franciaországgal szemben ismeretes.

Ami a Szovjetet helyrehozhatatlanul elválasztotta a plutokrata hatalmaktól, az az illúzió volt, amelyben ezek ringatták magukat. Azt hitték, hogy Oroszországot fel lehet használni a versaillesi szerződés igazságtalanságainak érdekében,

amelyek különben a Szovjet részére is sérelmeket jelentettek és amelyet maga a kormány feje állapított meg.

ANGOLBARÁT AMERIKAI LAPVELEMÉNY MOLOTOV BESZÉDÉRŐL

Newyorkból jelenti: Az egész amerikai sajtó még mindig Molotov beszédével foglalkozik. A New York Times a beszédnek különösen azt a részét emeli ki és kommentálja, amelyben a szovjet külügyi népbiztos azt mondotta, hogy nemsokára 1 esztendeje lesz annak, hogy a háború kitört, befejezése azonban még messze van.

A Pravda a német-orosz kapcsolatok szilárdaságáról

Moszkvából jelenti: A német távirati iroda közli: A kommunista párt hivatalos sajtóorgánuma, a Pravda a következőket írja: Közel egy év telt el a szovjet-német egyezmény megkötése óta és az egyezmény az európai események fejlődésének egyik sarkalatos pontja, amelynek értelmében a két nagyhatalom közötti kapcsolatok lényegesen megjavultak. A legújabb események — írja a lap — nem csak hogy nem gyengítették a kapcsolatokat, sőt ellenkezőleg, igazolták az egyezmény szükséges voltát és fejlődőképességét. A lap idézi Molotov szavait, amely szerint

a szovjet-német baráti kapcsolatok alapjai nem véletlen eseményeken nyugszanak, hanem Németország és Szovjetország legmélyebb érdekeiből gyökeredzenek.

Hangsúlyozza a lap Molotov beszédének Törökországra és Iránra vonatkozó részeit és kiemeli, hogy azoknak a törekvéseit, akik a háború kiterjesztését tűzték ki célként, leleplezték. Az a szándék, amely a határokon véres konfliktus kirobbanását szeretne volna előidézni, eredménytelen maradt. Szovjetország megerősítette őrségét — fejezte be cikkét a lap.

A legfelsőbb szovjet tanács elfogadta az új területek bekebelezéséről szóló javaslatot

Moszkvából jelenti: A Tass hírszolgálati iroda közli: A legfelsőbb szovjet tanács pénteken délután tartotta második ülését a Kzremlben. A megjelent előkelőségek között volt Sztaalin, Molotov, Vorosilov, Kalinin, Kaganovics, Mikov, Jdanov stb. A legfelsőbb szovjet-tanács egyhanguan elfogadta azokat a törvénytervezeteket, amelyeket a szovjet kor-

mány nevében Bulganin, a népbiztosok tanácsának alelnöke terjesztett elő a moldvai szovjet-orosz köztársaság megalakítására, Bukovina északi részének, valamint a beszarábiai Hotin, Cetatea Alba és Ismail megyékben a Szovjetbe való bekebelezésére vonatkozókat.

Chamberlain kilép az angol kormányból

Japán előkelőségok letartóztatása Londonban
Hitler és Petain találkozója

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Tokióból jelentik: Konoje herceg miniszterelnök hosszabban tárgyalt ma Siraturi meghatalmazott miniszter nagykövettel. A nagykövet azt ajánlotta a miniszterelnöknek, hogy nyomban keresen megegyezést teljes egyöntetű politikai vonalvezetés megteremtése céljából az olasz és német kormányokkal. Siraturi márki különben most lett a japán külügyminisztérium nemzetközi osztályának korlátlan hatalmú vezetője, aki azt a nézetét nyilvánította a legutóbbi japán minisztertanácsban, hogy

Japán nemzetközi helyzetét csak a tengelyhatalmakkal történő szoros együttműködés révén lehet véglegesen megerősíteni.

Siraturi márki és Konoje herceg megbeszélései kapcsán Matzokuo külügyminiszter már a közeli napokban tárgyalásokat kezd Berlinnel, Rómával Moszkvával.

LONDONBAN LETARTÓZTATTAK ÖT JAPÁN ALLAMPOLGÁRT.

Londonból jelentik: Londonban 5 japán állampolgárt a rendőrség a nemzetvédelmi törvény alap-

ján letartóztatott. Ezeknek az angol rendőrség által letartóztatásba helyezett japánoknak ügye nem hozható összefüggésbe a Japánban lakó angol állampolgárok ellen tett intézkedésekkel és nem jelentenek ellenrendszabályokat a Tokióban történt hatósági intézkedésekkel szemben.

A LONDONI JAPÁN ALLAMPOLGÁROK LETARTÓZTATÁSÁNAK VISSZHANGJA TOKIÓBAN

Tokióból jelentik: A japán sajtó péntek éjjel rendkívüli kiadásban közölte azt a szenzációs hírt, hogy Londonban több előkelő japán cég vezetőjét, letartóztatták. A Litsindesi, Mizhiari és Tarea nagy japán kereskedelmi házak főnökei már letartóztatásban vannak és péntek éjjelkor letartóztatásba helyezték Makiharát, a legbefolyásosabb és leggazdagabb japán nagykereskedőt, aki Londonban él. A letartóztatásokat azzal indokolják az angol hatóságok, hogy a szóbanforgó japánok összeköttetésben állottak Anglia ellenségeivel. A japán sajtó összefüggést lát a Japánban letartóztatott angol kémek és a londoni rendőri intézkedések között.

A csökkent hajótér miatt Anglia nem képes fedezni élelmiszerszükségletét

Berlinből jelentik: A DNB közli Gleise-Horste-nau tábornok, a német távirati iroda katonai munkatársának szokásos neti jelentését.

A hét utolsó napjainak katonai jelentései kiemelik a brit légitámadások következtében okozott károkat Hannoverben. Ez a város hosszú időn át volt az angol királyok szárazföldi székhelye. A brit hadijelentések figyelmes elolvasása után meg lehetett állapítani, hogy

az angol repülőgépek nem egyszer sikertelenül tértek vissza németországi útjukról, mert nem tudták megtalálni azokat a célpontokat, amelyek bombázására parancsot kaptak.

A kedvezőtlen időjárás ellenére bebizonyosodott, hogy a német légiflotta megőrizte fennsőbbességét az ellenséges erőkkel szemben. Így július 24-én 30 ezer, 25-én 63 ezer és július 29-én 32 ezer tonna ellenséges hajótér süllyedt el. Végül a német hadiflotta tovább folytatta éjjel és nappal az angol hadifelszerelési központok, kikötők, utak és légi kikötők elpusztítását.

A hajóhad kötelékébe tartozó gyorsnaszádok a francia, holland és belga tengerpartok közelsége következtében tudnak eredményes működést kifejteni.

Lloyd George belép a kormányba

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök felkérte Lord Diewerbrook-ot, hogy lépjen be a katonai repülőgéputánptólás minisztereként a szűkebb, úgynevezett angol „hadikormányba”. Ennek a szűkebb hadikormányának eddigi tagjai, Churchill, Chamberlain, Attlee, Halifax és Greenwood. Hivatalos londoni helyen úgy értesültek, hogy rövidesen változások lesznek az angol kormányban.

Stockholmból jelentik: A svéd sajtó londoni tudósítói úgy értesülnek, hogy Lloyd George Churchill felkérésére belép az angol kormányba. Ugyanakkor Londonban biztosra veszik, hogy Chamberlain visszavonul miniszteri tárcájától, nemkülönben lord Halifax jelenlegi külügyminiszter is, akinek helyét Sir Archibald Sinclair a liberális ellenzék vezére veszi át.

Egyetlen német tengerallat-járó 117 ezer tonna űrtartalmu hajót süllyesztett el

Berlinből jelentik: A német hadsereg főparancsnokság jelenti: Krechner sorhajóhadnagy parancs-

Az ellenséges kereskedelmi hajók elleni sikeres harc egyrésze a tengeralattjárók tevékenységének köszönhető, amelyek hajókaravánokat támadnak meg. Ha tekintetbe vesszük ezeket a sikereket, a brit államférfiaknak az a kísérlete, hogy a tengerzár egyre szorosabbá váló gyűrűje miatti feszültséget országukban enyhítsék, érthetetlennek látszik.

Az egyesült királyság ellátásához szükséges hajótér egyre csökken.

Emiatt Anglia az eddig vásárolt argentinai húsmennyiségnek csak felét tudja megvenni. A kevés rendelkezésre álló hajótér arra kényszeríti Angliát, hogy karavánokat állítson össze. Ennek viszont az a hátránya, hogy idővesztéssel jár, mert a gyorsabb járatú hajóknak a lassabb hajók sebességéhez kell igazodniuk. Hozzá kell számítani a háborús intézkedések miatti kerülőutakat a biztonság növelésére. A német hadihajók és a légi flotta jelentős sikerei élénk cáfolata annak a külföldön elterjedt véleménynek, hogy a kontinensen befejeződött háború óta Németország nem harcol komolyan. Az Anglia elleni háború egy pillanatra sem szűnt meg és azt a jelenleg használt eszközökkel tovább folytatják.

noksága alatt álló tengeralattjárónk a legutóbbi útja alkalmával 7 felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el 56118 bruttóregisztertonna összűrtartalommal. Krechner hadnagy tengeralattjárója egyelőkként eddig 117.367 bruttóregisztertonnányi ellenséges hajótérrel semmisített meg. Augusztus 2-án Anglia keleti partjain, valamint a Hebridák mentén három felfegyverzett kereskedelmi gőzöst süllyesztettünk el 16 ezer tonna hajótérrel. A mára virradó éjszaka légierőnk támadást intézett több kőolajtelep és rep. űtér ellen, a Theusehafeni kőolajtelepen nagy tűzvészt okoztunk. Nehány ellenséges repülőgép berepült Hollandiába és Északfranciaországba és bombáikat cél nélkül dobták le, azonban légvédelmi őrjeink megfutamadásra készítették. Az Ysnessel-tó felett légiharcra került sort, itt 2 Blenheim gépet, Le Havrenra egy angol gépet lelőttünk.

Keletkócia és a Bristol-eszatorna bombázása

Londonból jelentik: A tengerészeti és biztonsági minisztérium közlése szerint az elmúlt éjszaka ellenséges repülőgépek bombázták Keletkóciát, Mitteland-et, Délanglia több nagyobb városát és a Bristol-eszatornát. A károk nem jelentékenyek.

A Berliner Börsenzeitung elégedetlen a francia sajtó magatartásával

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung élesen kikel néhány francia újság, köztük a Journal des Débats, a Petit Journal és lyoni Nouvelliste című lapok ellen, mert

ezek a háborús bűnösök felelősségrevonására alakított legfőbb bírósággal kapcsolatban távolról sem mutatkoznak be abban a fennen hangzott „új francia szellemben”. A német lap megállapítja, hogy a régi németellenes gyűlölet még lobog a franciákban és még mindig azt az elvet vallják, amit a párisi Journal írt annak idején, mint a francia főváros egyik legveresebb háborús uszítója: hogy „Franciaországnak harcba kell szállni a keresztény humanizmus nevében a modernkori új pogányság ellen”.

A német fegyverszüneti feltételeket és a német megszálló csapatok magatartását távolról sem vezette a bosszú, vagy megtorlás, hanem a franciák iránti megértő közöledés óhaja, tehát igen rossz szolgálót tesznek magának a francia népek a lapok eme megalkotott álláspontjai, mert a hazugság és a félrevezetés uralmát akarják újból trónra ültetni abban a Franciaországban, amelyet éppen ez a rendszer döntött romba.

FRANCIA EMIGRÁNSOK KÜLÖN HÍRSZOLGÁLATI ÜGYNÖKSÉGET SZERVEZTEK.

Londonból jelentik: „L. E. F. ügynökség” név alatt, amely a „szabadság, egyenlőség és testvériség” kezdőbetűit foglalja magában, a párisi Havas hírszolgálati ügynökség hírlaptudósítói alügynökséget létesített az angol fővárosban, amely a szabad Franciaország híreit fogja közölni, azokét a franciákat, akik nincsenek német megszállás alatt.

LAVAL HITLER—PETAIN TALÁLKOZÓT KÉSZÍT ELŐ

A Curentul vichy értesülése alapján azt a hírt közli, hogy Laval az elmúlt éjszaka Párisba utazott. Ezzel kapcsolatban Vichyben olyan hírek terjedtek el, hogy Laval Hitler—Petain találkozó létrehozásán fáradozik. Állítólag Hitler hajlandó fogadni Petain miniszterelnököt.

AMERIKA MENEKÜLTSSZÁLLÍTÓ HAJÓKAT INDIIT ANGLIÁBA

Washingtonból jelentik: A parlament joggyi bizottsága péntek este törvényjavaslatot fogadott el, amely megengedi, hogy amerikai hajók európai menekült gyermekeket hozhassanak az USA-ba. Erre a célra szánt hajók minden rakomány és fegyver nélkül indulnak el és nem karavánokban jönnek. Az összes hadviselő államok kormányainak biztosítani kell ezzel szemben, hogy ezeknek a menekült gyermekek szállító hajóknak nem esik bántódásuk.

Kanadai csapatok érkezése a brit szigetre

Ottavából jelenti a Reuter hírszolgálati iroda: Calston ezredes, nemzetvédelmi miniszter bejelentette az alsóházban, hogy újabb jelentős számú kanadai csapatok érkeztek Angliába, tényleges szolgálat teljesítésére. A miniszter hozzátette, hogy a most érkezett csapatok a második hadosztályhoz tartoznak, rajtuk kívül még segédszolgálatot teljesítő egységek is érkeznek Angliába.

TÖRÖK VÉLEMÉNY SZERINT MÉG ERŐS A FÖLDKÖZI TENGERI ANGOL FLOTTA

Isztanbulból jelentik: A Son Post nevű lap foglalkozik a földközi-tengeri helyzettel és megállapítja, hogy az angol flotta számbelileg felette áll az olasz flottának, de ez a fölüny csak akkor juthat eredményesen kifejezésre, ha a blokádot tökéletesítik és ez csak az anzó repülőgépek számának megnövekedése esetén következhetik be.

Terjed az afrikai háború

Rómából jelentik: Az olasz nagyvezérkar hivatalos jelentése: A legutóbbi Haifa elleni bombázás okozta tűzvész következtében még azt követően három nap múlva is látszottak a lángok. Szudánban légierőnk bombázták Port-Sudán, ahol a vasúti állomás és fegyverraktár borították lángba a bombák, míg Gebei repülőterén 10 ellenséges gépet semmisítettünk meg. Kenyában Buna közelében bombáztunk eredménytelően tűzérési csoportokat és páncélosgépkocsioszlopokat. Észak-Afrikában az angolok Pardia ellen hajtottak végre légitámadást, minden kar nélkül. A Caliari elleni ellenséges légitámadás során 1 halottat vesztettünk, 3 sebesülést történt, az anyagi kár jelentéktelen. Az angolok gépei közül egyet lelőttünk, a másik gép kényszerleszállást végzett, személyzetét foglyul ejtették.

ÉN ÉS AZ ÖCSÉM

Hogy gyermek és gyermek között lelki felruházottságban mily különbségek lehetnek és vannak is, azt senkifiaának nem kell magyarázni, de ha testvérek különböznek oly nagy fokban, „mintha nem is volnának testvérek”, ez mégis csak feltűnő. Én és az öcsém ilyen feltűnő testvérek voltunk. Soha semmiben sem egyeztünk meg, amely összhangtalanság, naponta többszörösen megismétlődő összekoccanásokban, sőt gyakori verekedésekben tetéződött.

Elmondok egy esetet, amelyből élesen kitűnik: hogyan gondolkodik ugyanarról a dologról egy „fantáziás” és egy „józan eszű” gyermek.

Hattýú kutyánk fölött eljárt az idő: megöregedett s elgyengült. Abban az időben a kivénült ebeket agyonlőtte a gazdája, hogy ne szenvedjenek, mert foguk sínes immár, amivel enni tudnának, hát nincs mit keresni többé ezen a világon. A Hattýúra is kimondatott a megfélebbeszhetetlen ítélet és mi gyerekek egyformán búslakodtunk, mert igen sajnáltuk az öreg kutyát.

Viselkedésünk azonban nagyon különbözött. Én sírtam és több ízben kegyelemért könyörögtem apámnál, persze hiába. Öcsém csak annyiban változott, hogy még komolyabb lett.

Az én bánatom mindössze egy pár órán át tartott. Azután?... Azután elhatároztam, hogy megmentem a Hattýút. Akkor, kis gyermek koromban még színes figurája volt a tanyák világának az éneklő koldús. Útszéli füvön élő, fáradt lovaskától vont taligán „utazót” tanyáról tanyára és énekszóval fizetett a réki nyújtott ételműlkért. Emlékszem: egy ízben „elajándolta” valamelyik az aradi Tizenhármát sirató dalt. Apám ismerte és később sokszor elénekelte nekünk. Ilyenkor anyánk szemében könnyek csillogtak, mi pedig némán bámultunk rá és súlytalan szívünk kissé megnehezedett.

Nos, én az utának ezeket a szabad vándorait irigy szemekkel néztem. Ha én ilyen szabad vándor lehetnék! Akkor állanék meg, amikor csak akarok, s oda mennék, ahová éppen a gyágom vonz. Senki sem parancsolna, az iskolát kéjesen lesepérem az életem útjáról, nappal nézém a madarakat, az utak szélén termő virágokat és... és sokszor nem néztem semmit, csak álmodnék szép, színes csodákat... Éjszaka a nyerszagaú fűben hanyattfekve néztem a csillagos eget, a legszebbet minden szép között, Isten portája csillogó szögekkel kivet kapuját...

Elhatároztam, hogy taligás koldusnak állok be és elviszem a Hattýút taligás kutyánkkal! Hídelelősen reszkettem a remek ötlet lázatól. Nem tűnt föl lehetetlennek, hiszen minden megvan hozzá: ló, kordé, ponyva, szerszám! Magammal viszem társul a Jóska. Ez a Jóska béres-gyerek volt, foglalkozásra kanász, nagyon szép nótákat tudott énekelni és ismerte a koldúsok műsorát is. De... de szőlők-e öcsémnek? Olyan furcsa ez a gyerek... Szembenem ő volt a különös, nem én! Szóltam és ezt a választ kaptam: „Ostoba fajánkó, csak nem megyek el éneklő koldusnak, amikor földbírtokos fia lehetek!” Sértődve húzódtam vissza és állhatatlanságomban új tervet szőttek ki fantáziám színes szálaiból... Szébet, ő sokkalta szébet!...

Sobri Jóskaának csapok föl! Akkoriban még éltek a betyár-világ háborzongatóan romantikus történetei. Gyakran vette el álmodmat egy öreg arató, akivel összebarátkoztam a betyár-történeti miatt. Egyszer finom bagónak való dohányért cserébe elmesélte, hogyan gyilkolták meg a szegénylegények a vízesi család zsidó kereszmárosát az ő gyermekkorában. Lemészárolták az egész családot, csak egy kis paraszt gyerek maradt életben, mert a konyhaágy alatt átludta az egész szörnyűséget. Bárdi Jóskaának hívták ezt a kis paraszt kölköt s nékem akkoriban olyan hősöm volt ez a megmenekült gyermek, mint később Dobó István...

Új tervem Jóskaának még jobban tetszett, mint az első. Alaposan meghánytunk, vetettük, de nem tudtunk megegyezni, mert Jóska a gyilkosságokat mellőzni kívánta és mentill több pénz beszerzését sürgette. Gyáva magatartása miatt roppantul megvettem s gögösen lefújtam az egész gyönyörű tervet. Gyilkosság nélkül nem betyárkodom!

...Harmadnap reggel halottuk: Apám kora éjjel, a mi lefekvésünk után kereste a Hattýút, hogy agyonlője, de nem találta. Reggel se volt sehol az öreg eb. „Furcsa” — mondotta apám miután maga elé citálta és kutatóan nézett — nem „ári”, hanem öcsémre. A fickó rögtön vérvörös arcra izgott, nagyon gyanus volt a viselkedése. Apám azonnal tudta, hogy öcsém a rejtély kulcsa, (enemem, mint cselekvésekre képtelen álmódzó figyelemre sem méltatótt) és csak ennyit mondott: „Nos, ki vele!”

Öcsém ezt tudtuk mindnyájan róla — képtelen volt hazudni és rögtön vallott. Amíg én színes ábrándképeket szövöttem, addig ő cselekedett. Tudniillik ő is meg akarta menteni az öreg kutyát, mint én, de menniye másképp! Elmondotta, hogy előző napon azért hiányzott a reggeliről, mert átrándult a birtokkal szomszédos egyik paraszt tanyára a Juhász Pali bécsinöz s addig könyörgött neki, míg az öreg gazda kötélnek állott s elfogadta a Hattýút élete fogytáig kosztba. Fizetség a kutya koszt-kvartélyáért munkaszolgáltatás volt, öcsémnek tudniillik egy óra ba kellett állani Pali bá' földjén az aratók közé kaszálni. Amely megerőltető cselekedet becsülettel meg is történt délután... Mint látjuk: Pali bá' afféle mókás öreg ember volt. Apám mosolygott, megismogatta öcsém fejét és csak ennyit mondott: — Jól van, fiam, legyen úgy amint te akartad.

Hát kérem, ez a gondolkozásbeli különbség! Én álmodoztam, ő cselekedett...

Mindig is így volt...

Köhögés ellen

FAMER

szörpöt **MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY**

A történelem képeskönyvei

A térképek a történelem nagy képeskönyvének legbeszédesebb lapjai. Egymással helyezve, a különböző korok politikai és földrajzi viszonyai mellett, tanúbizonyságai egyúttal a népi gyengeségnek vagy hatalomnak, eikorcsozulásnak vagy vitézségnek, pusztulásnak, vagy fejlődésnek. Hadvezérek, államférfiak, népevelők rajzolják ennek a rendkívül színes és változatos történelmi képeskönyvnek egyes részleteit, hol pirossal — az emberi vér patakaival — hol zölddel — a tárgyalasztalok mellett, — hol pedig feketével, — az elnéptelenedés statisztikáival.

Többé-kevésbé minden nép történelme: egy örökös térképalakítás, térképrajzolás. Hol kiszélesülnek, hol összehúzódnak a határok. Nem mulik el egy emberöltő anélkül, hogy a világ valamelyik részében ne kellene új térképet csinálni, sokszor nagyon is sűrű egymásutánban. Korunkról pedig nyugodtan elmondhatjuk, hogy a térképek anakronizmusának kora. Ki sem kerül a nyomdagepből egy új térkép és már az események túlhaladják annak vonalait és görbét. Egyes népek a mostani nagyszabású történelmi erőpróba különösen latbavetik erejüket és befolyásukat a térképalakítás izgalmas tevékenységében, de talán egy névilyenirányú művelésben sem kél annyira életre a mult, mint a világhatalmi tekintélyre törő olaszoknál.

Aki egyszer végigment Rómában a Traján fórumától a Kolosseumig vezető Via del Impero-n, melynek két oldalán háromezer év története pihen s ahol mostanság az újjászülött Itália minden nagy nemzeti megmozdulása összpontosul, és ott látta, a Basilica Constantianiana mögött, az út falán a római birodalom márványtérképeit, — szemléltető gépezet kap a római birodalom útjáról s az olasz gépezet történelemalakító — térképmódosító — szerepéről.

Mindenki megáll e márványtérképek előtt legalább egyszer, de van, aki mindennap... Ezek a térképek korszakfordulókat jeleznek. Az olasz apák és anyák itt tanítják gyermekeiket történelemre. Csak ki kell bővíteni pár évszámmal, eseményel, háborúval, királlyal, konzullal, hadvezérel — és megvan az ókori história, — dióhéjban.

Eredetileg csak négy térkép állott ott a Via del Impero szélén. Mindegyik azonos méretű, mind egyike a birodalom egy jellegzetes korának geopolitikai vetülete. Az első képen például csak egy kis pont: egy világos foltocska jelzi az Impériumot. Róma alapításánál vagyunk, Krisztus előtti nyolcadik században. Köröskörül sötétség... A második térképen már alakul a történelem. A pün háború után — Kr. e. 146 — Róma hatalma már túlterjed az Appenini félszigeten. Birtokában van a dalmát tengerpart, a Balkán déli része, az ibériai félsziget nagyobb fele és a szigetek: Sicilia, Sardinia, Corsica. A fehér márványország, — az Impérium — igyekszik körülölelni a földközi tengert. Azután jön a harmadik térkép. Az időpont: Krisztus után 14. Augusztus halála. A Földközi tengerpart már széles sávban a birodalomé. A tengeren Róma egyeduralma biztosítottnak látszik. A tenger Rómáé; úgy is nevezik: a mi tengerünk. Mare nostrum. Ezzel az időponttal a birodalom továbbterjedt a fehér márványbirodalom és valahol a Rajna és Duna kimeseinél ltközik meg a sötétséggel. Délen a Nilus torkolatvidéke fölött szálldos már a római sas, keleten pedig Augusztus hirdeti a népszámlálást, mely a birodalom állampolgárai sorába feljegyezheti Dávid fiának, Jézusnak nevét...

A negyedik térkép: Trajánus idejéből való. Az első század végétől. Az Imperium világossága már Britanniáig hatol, keleten pedig a Fekete és Kaspi tenger partjág. Nyugaton az Atlanti óceán, keleten az Indiai óceán mossa a fehér márványország partjait s az Impérium nagytratóró császárai azt hiszik, hogy elérkeztek a világ végéhez. Dominus deus-nak képzeli magát az egyik, s nem is sejtji, hogy végelelhatatlan hullámban már meg is indultak a sötétség országának fiai a fehér márványbirodalom megdöntésére.

Következik az ötödik térkép: a mai fasiszta olasz birodalom. Ez utóbb került a másik négy mellé. Itt inkább földadatokat sejtet s nem helyzetet ábrázol a fehér márvány. A nagy Impérium összehúzódnak s ha az abesszin hódítást bele is

számítjuk, óriási hátrányokat kell még behoznia, földközi-tengeri uralma biztosítására. A „mare nostrum” kapuit idegenek őrzik: Gibraltár, Suez, a Dardanellák hiányzanak a fehér márványbirodalom pereméről. Ezt a térképet most módosítják az olasz hadműveletek s egy nép áll nap-nap után előtte, lélegzetviasszafajtva, elszántan és legjobb fiai vérével rajzolják meg apránként az új határvonalakat.

Ami az előző világháborúban nem sikerült Itáliának, azt most minden bizonnyal eléri. Más szellem és más helyzet ennek a biztosítéka, mint amilyen 1915-ben volt. A mostani küzdelem tulajdonképpen csak a rosszul sikerült első világháborús kísérlet folytatása. 1915 május 25-én, Olaszország és az Osztrák-magyar monarchia háborúskodásának kezdetén 650 kilométeres fronton vezett a márványország. Ez év június 11-én tiszser nagyobb vonalon vette fel a küzdelmet. Nehéz feladata volt Cadornának, de sokkalta súlyosabb Mussoliné. 1915-ben már tíz hónapja dúlt az európai háború, — milyen tíz hónap is volt az!... — s most is körülbelül tíz hónap tel el 1939 szeptember elsejétől, míg Itália közbelépésére sor került. A márványbirodalom sebezhető pontjai — a Libia és Szudán közötti terület nem számítva, — a Monte-Biancotól az Indiai-óceánig terjednek s a francia fegyverletétel után is még óriási nagy támadási felület marad nyitva a Laguri-tengertől Kisimájóig. A 487 kilométeres szárazföldi határ fölszabadult ugyan a francia fegyverek nyomásától, de a háborús fejlemények szövevényében mindig akadhat „terra incognita”, amellyel Itáliának számolnia kell. Három tengeren — Földközi, valamint az Egei- és Vörös-tengeren — megállja helyét az olasz tengeri és légi haderő, számottevő sikerekkel dicsekedhet.

A Via del Impero térképein valamikor a mostani háború sikerei, vagy kudarcai is megjelennek. Róma politikája, diplomáciája, hadviselése biztosra vezzi, hogy sikerül visszaállítania az Impérium fényét. Az olasz ember, aki ma megáll a márványtérképek előtt, bizik a sikerben. Szívesen idézi térképrajzoló népnek a fia es nem felejtje el, amit a Duce 1939 május 9-én, a turini Vittorio Veneto-téren, Olaszország jövőjéről mondott: „Bármilyen történjék is, abszolút bizonyossággal kijelenthetem nektek s a világnak, hogy minden célnak megvalósítjuk!...”

Kulcsár Kálmán

SCALA-ban

péntektől szenzációs kettős slágerfilm!

Deanna Durbin

Az első csók

és

Stan Pan

Miss Zenobia

UFA hirdó a legújabb eseményekről. — Előadások pontosan 5, 7 és 9.30 órakor.

A harcias gunártól a jámbor tehénig sok eredeti látnivalót nyujt a nyári országot

A múltkor dolgom akadt az egyik közeli községben. Felkaptam hát a kerékpárra, hogy elintézzem azt, amit rámbíztak. Utközben bizony sok érdekes dolog akadt. Feljegyeztem néhányat.

Alig hogy ritkulni kezdtek a város házai, mindjárt tágtult a látóhatár. A házak mind távolabb húzódtak az uttól, az országot fehér volt a portól, jobbról-balról szántóföldek húzódtak. Egyelőre még feltűnésezt egy-egy ház a sárgának, vagy zöldnek tetsző földeken. Már aratás után voltunk, a keresztek felsorakoztak a határban, a kukorica zöldje változatlanság tette a képet. Annak ellenére, hogy dél volt, az országot forgalma elég élénk volt és folyton ki kellett térni valakinek.

A megrakott szekerek a learatott gabonát hozták. A lovaknak ez nem volt nehéz feladat. A sok kéve tetejében pedig rendíthetetlen nyugalommal ült a földműves. A lovak már tudták az utat. Kitérni pedig nem kellett senkinek, mert az a falusi közlekedés szabálya, hogy a rakott szekér nem tér ki. A szekéren ülő tudta ezt és alkalmazta is az autósok nem csekély bosszankodására, akik hiába túlkölte a porfelhőből.

Három-négy ilyen nehéz szekér követte egymást, mint valami karaván. A városinak úgy tűnik, mintha hegyet vonnának maguk után. A hegyről meg lelóg az ostor. Ez néha serkenti a lovakat, melyek ilyenkor meggyorsítják a lépést úgy öt percre. Öt perc múlva ugyanis lesujt megint az ostor, a lovak ezt már megszokták.

Míg a szekerekről közömbösen lógatják a lábukat az emberek, addig az ut mellett élénk az élet. Az árokban piszkos víz folydogál. Az egyik helyen kacsák lubickolnak. Alámerülnek, az égnek meresztik a lábukat és nagyokat nyelnek, ha fogtak valamit. Nem igazítja ezeket a nagy forgalom. Annál harciasabb a gunár, néhány száz méterrel odébb. A vízben itt tojássárga kislábak élvezik az életet, puha csőrükkel már nagy tapasztalattal turkálnak a víz fenekén. Aztán az öregebb libák felé gágognak, mintha dicséretet várnának. Nincs mitől félniük, mert vigyáz a gunár.

Az országoton mezitláb lány haladt. Ennek nagyon megtetszettek a kis libák és igen közel merészkedett hozzájuk. Erre a gunár se volt rest és a merész kislány után iramodott. Ez meg futásnak eredt. A gunár érezte fölényét és nagy igyekezettel szaladt utána. A libák meg a nagyszájukodásukkal támogatták becses férjük harci vállalkozását. A kislány már krétafém volt, mikor a gunár végre visszafordult.

— Tudja — mondta a leánya — nem félek a lovaktól, még a bikától sem valami nagyon, de mióta egyszer kis gyermekkoromban megtépdőzt a gunár, azóta borzadok tőle. Meg kellett nyugtatni a kislányt, ha igaz is az a közmondás, amely szerint sok lud dicsőít őt, de hogy a gunár embert is ölt volna, erről nem tud a krónika. Mire azt kérdezte, hogy mi az a krónika. Magyarázgatásra nem volt sok kedvem, mondtam valamit, aztán megint felszálltam a kerékpárra. Sietnem kellett volna, de ismét akadt nézni való. Az árvisz maradványában, az egyik pocsolyában tehének álldógláltak és kérődztek. Akaratlanul is

eszembe jutottak a békeidőbeli ángliusok, akik jó pénzért jöttek gulyát látni. Ezt itt is megkaphatták volna. A vízben lézengő tehének, a kis őrzőjük az ostorral, mindez olyan volt, mintha képből vágták volna ki. Ez a mozdulatlanág azonban csak egy pillanattig tartott, mert a csordásfiu hirtelen megpattintotta az ostort, kiabált valamit és a nagy hus-tömegek erre engedelmesen mozgásba kezdtek. Lóbálgatták a fejüket, a szájukból csurgott a nyál, álmos tekintettel haladtak az uttest felé. Sokat kellett ezeket az állatokat nógatni, igen kényelmesnek mutatkoztak, végre mégis felértek az utra. Itt megint megálltak és le kellett szállnom a kerékpárról, mert előálltak az utat. Az egyik rakott szekér is megállt, a szekeres tovább lógatta a lábát a magasból, több nem történt. Csak mikor a távólból közeledett a porfelhő. Ebben feketén csillogott valami, gépkocsi volt. Száguldozva közeledett és a csorda őrzője rémült gyorsasággal terelte le az utról a teheneket. A kocsi vezető már messziről türelmetlenül túlkölt. A kékékel megrakott szekér megindult, de oda se hederített a veszett zajjal közeledő masinának. A gépkocsi egy pillanat alatt már el is tűnt és a felkavart por csak lassan ülepedett le. A csorda az ut másik oldalán

állt fel, a csordás meg lefeküdt az egyik fa árnyékába és ostorral kergette magáról a szemtelen legyeket. Keresztbe tette a lábait és az egyik nagyujját mozgatta, ezzel szórakozott.

A városi piacról hazatérő falusiak a lovaikat ösztökélték. A szekerekben üres kosarak tornyosultak, a falusiaknak sikerült mindent eladniok. A szekér farában gyerek ült és fűtyült valami vig nótát. Az egyik szekér mögé odakötötték a kézikocsit. Ez nagy buzgalommal ugrált a nem éppen sima uton. A heti-piac maradványa, néhány zöld uborka kerekedett benne tánera. A valamivel előrehaladottabb falusiak ponyvát feszítettek a szekér fölé és az alatt izzadtak.

Az országot igen tarka képet mutatott. Megrakott tornyos szekér után gépkocsi rohant, aztán megint egyszerű falusi jármű cammogott. Az ellenkező irányból viszont autóbusz túlkölése hallatszott.

Ezzel egészen kiértem a városból. A házak teljesen elmaradoztak. Az ut melletti egyik mélyebb pocsolyában gyerekek lubickoltak. Alighanem kezdő kirándulók. Egyikük igen gyáván viselkedett, nem mert belemenni a vízbe. Innen az utról legalább úgy látszott, a többiek, lehetek vagy négyen, erre fogták és betuszkolták. Mikor a felszínre került, nagy lendülettel szórt a víz közepe felé. A többiek ide már nem merték követni. Az uszó úti alámerült és mutatta, hogy a víz a feje fölé ér. A többiek erre mintha jelzésre történt volna, futásnak eredtek. Felfedeztek érrefelé is egy eperfát és eprézni kezdtek. Vigan tömtek magukba a kék gyümölcsöt. Csak a mély vízben uszó hős járt pórul, mert mire megérkezett, letarolták a fát. Kár volt így hősökdnie. Most irigykedve nézte a társai lila száját, meg kék kezét. Volt is őket miért irigyelni...

GERTHESI BÉLA

HÁROM RIPORT a nyugati háborúról

Megbukik az elmélet az emberi bátorsággal szemben

Dr. Hesse német alezredes a Maginot-vonalban szerzett tapasztalatai alapján nagyon érdekes cikketben von parhuzamot a német és francia hadviselés között. A cikket, amely a „Völkische Beobachter”-ben jelent meg, lényeges részeiben ismertetjük.

Beszélgést folytattam a Maginot-vonal egyik hatalmas páncélpulájában egy francia százados-sal, aki mint századparancsnok tíz hónapon át teljesített itt szolgálatot és végigélte az egyik német hadosztály hősies támadását.

— Nézze meg, — mondta a francia kapitány és rámutatott az egymáshoz kapcsolt két nehéz gépfegyverre — ez az önműködő fegyver 1500 lövést ad le percenként.

Ha szemmel követi a szórószekeret fogazatát, láthatja az egész szórási felületet. Csak egy fogantyút kell lenyomnom és megindul a tüzelés, még pedig úgy, hogy a gépek felváltva öt méterrel a tankakadály elé és a tankakadály mögé szórják a golyókat. — A tankakadály egymás fölé rögzített vasúti sinekből áll, ezt a módszert használják a franciák általában.

MEGBUKIK AZ ELMÉLET

— Itt nem juthat át senki sem — folytatta a kapitány. — És gondolja meg, hogy csak egyetlen

embernek kell egyetlen fogantyút lenyomni. A többi magától megy.

Később arról esett szó, hogy mennyi ideig folytatható az ilyen védekezés. Hiszen hosszú éjszakák vannak, esetleg ködös nappalok. Ugy véltem, lehetetlen megszoktatás nélkül folytatni a tüzelést, a fegyver rövid idő múlva használhatatlanná válik, különös tekintettel a tüzelés gyorsaságára. Számítottam, hogy mennyi ideig működhetik egy-egy ilyen gépfegyver a tíz tartalékos felhasználásával. Nem jutottunk egyforma eredményre, de az kétségtelenül kiderült, hogy az állandó tüzelés lehetetlen.

Eppen a Maginot-vonalban jutottam arra a meggyőződésre, hogy milyen rendkívüli szerepet játszik a fegyverével öntudatosan küzdő harc.

1918 novemberében az anyag győzött az ember felett. Akkor azt hitték, különösen a francia vezérkar és a francia hadászati iskola vélte így, hogy a szabad térben való hadműveletek ideje lejárt.

Foch marsall úgy tanította, hogy csak a módszeres eljárás vezet el a végső célhoz. A harci kocsit nem távolodhat el túl messzire a gyalogságtól és a tűzértégtől, mert különben nem tartható az általa elfoglalt terület. Ugyanúgy a gyalogságot sem szabad túl messzire előretetni páncélcocsik nélkül. A két utolsó hónap megmutatta, hogy a felfogás nem változott meg Franciaországban. A franciák nem tudták elhatározni magukat a valóságos hadműveletre, arra, hogy lemondjanak Foch marsall elméletéről és módszeréről. A merevséget följé helyezték a mozgékonyaságnak és ez az elv a szellemiekben is megmutatkozott. Nem volt vezérük, aki képes lett volna nagy elhatározásokra. De nem volt katonájuk sem, aki úgy harcolt volna, mint a német gyalogos, hidász és páncélos lövész.

A VEZETÉS BÁTORSÁGA

A francia tiszt, aki a nagy vereség után is a maga hadi módszerét tartotta helyesnek, nem tudta megérteni a német katonai vezetés bátorságát. Pedig saját szemével láthatta, hogy a német csapatok itt nem páncélos kocsikkal nyomultak előre és hogy a tűzérség is csak egyes célpontokat dolgozott meg, igaz, hogy hatalmas lendülettel. De a tűzhenger nem előzte, meg a támadást.

A háborút nem lehet matematikailag alapon kiszámítani és a technikát — jelentőségének teljes elismerése mellett — nem szabad túlbecsülni. Ezt a meggyőződést szereztem a Maginot-vonalban tett látogatásomkor.

A német hadvezetés jellemző sajátja éppen abban volt, hogy nem igyekezett kiszámítani az események menetét a végső pontig, hanem esetről esetre új terv alapján cselekedett. Az igazi hadvezetési képesség sohasem racionális. Az kell csodálatot, ami irracionális, a jövő alakulás előrelátása és a

Legközelebb a **CAPITOL** moziban

Lafarge Maria
bünpere

Főszerepekben:
Marcella Chantal
és
Erich von Stroheim

meglepetésszerű helyzetben való cselekvési képesség. A német hadvezetőség számára is nem egy meglepetést hozott ez a hadjárat, de le tudott számolni vele és olyan új helyzetet tudott teremteni, amely zavarba ejtette az ellenséget.

DÖNTŐ TANULSÁGOK A MAGINOT-VONALBAN

A Maginot-vonal technikai kivitele helyenként valóban csodálatos. Vannak páncélkupolák, amelyeknek súlya 40 tonna, vagy még több, mégis egyetlen gombnyomásra eltűnnek és újra felszínre kerülnek. És ez nem motor segítségével, hanem megfelelő hidraulikus szerkezettel történik. A páncélzat majdnem 50 cm. vastag, a beton több mint 6 méter széles.

Mégsem a technika győzött, hanem az élő ember, a német harcos.

Mit sem ér a magas fejlettségű fegyver, ha nem olyan ember kezében van, akik a legerősebb tüzben, a mellettük becsapódó gránát mennydörgése közben is megőrzik idegeik nyugalmát.

— Nem tudtam többé megfigyelésre használni

A levegő szamaritánusai

Hogyan ment ki a tengerből a vöröskeresztes német repülőgép a lelőtt angol pilótákat

A „Berliner Börsenzeitung” legutóbbi számában rendkívül érdekes riportot közöl A. Müller-Engstfeld haditudósító tollából a német vöröskeresztes hidroplánok munkájáról. Az érdekes riportból a következő részleteket közöljük:

„Hajó veszélyben! — Indulás azonnal! — Cél Etaples!” Hallatszék fel a Boulogne-ban horgonyzó mentőhajó hangszóróján. Egy gyors motorcsónak azonnal utnak indul és a hófehér „He 59-hez” szállítja a legénységet. A „He 59” szanitéz-repülőgép, szárnyain és törzsén messze virít a vöröskereszt. A pilóták, megfigyelők, távirások és kezelő személyzet felmáznak az indulásra kész gépre. Felzúgnak a motorok, a mentőgép kikanyarodik a boulognei kikötő hajóroncsai közül és a nyílt tenger fölé száll.

Lent mélyen van Etaples. A német partórszág bajtársai integetnek felénk. De a hidroplán legénységének tekintete a tenger felé irányul. A vgyázó szemek végigkutatják a fehérén fodrozódó hatalmas kék vizet. Ott a távolban látszik valami: „Jobbra tarts!” hangzik a pilóta telefonijában a megfigyelő tiszt hangja. „Leszállni! Evezni, még tovább evezni!” A hidroplán lassan közelíti a primitív facsónakot, amelyben az evezőpadon egy halálosan kimerült férfi fekszik.

— Halló, kicsoda maga? — kérdik.

Az ember összehúzza a szemöldökét.

— Parlez vous francais? — hallatszék újból, de válasz nincs.

— An Englishman?

A férfi alig hallhatóan mondja: „Yes.” Négy izmos kar nyúl a hajótörött férfi felé és áttemeli a kimerült angol hajótöröttet a hidroplánba. Meleg takaróba burkolják. Utban hazafelé a megmentett.

Három angol bomba...

Alarm! Egy Tomy; Alarm...

Herbert Sprang, a Berliner Börsenzeitung haditudósítója legutóbbi jelentésében megírta, miképpen bombázták az angolok a belga aggokházát. A cikkből a következő részleteket közöljük:

Csodálatosan szép nyári este a belga partok mentén. A közel város toronyórája tizenegyet ütött. Még egy óra, aztán itt az őrségváltás. Most egy mély hang két szárnyra a tulsó partról, Anglia felől ellenséges repülő közeleg. „Alarm.” Egy Tomy! Alarm! Már belehasít a kereső fénysugár a sötét éjszakába és mingyárt elsőre megfogja a Tomyt. És ebben a pillanatban elbőgülnék a légháritó útegek ágyúi. Házalátpontosságra ülnek a szalvak. Az egész partvidék meglélnkül és a Tomy gyorsan menti az irhaját.

Egy másik angol repülőgép jelenik meg. Bummsz! Egy bomba robbant valahol a mezőn. Vigyázz csak Tomy, a tüzérségi állásokhoz ne nagyon merészkedj. Bummsz! Ismét egy bomba! Sikoly hallatszék a város felől. A bomba sétáló járókelőket talált. A hang elnémult, mentőkocsi robot át a vaksötét uccákon. Bummsz! Ismét egy bomba. De most kint a tengeren. A légháritó útegek állandó munkában vannak. Egy angol bomba előttünk hull a habokba. A légháritó útegek elnémulnak. A Tomyknak erre az éjszakára elégük van. A mi útegeink ismét megmutatták, hogy ahol ők vannak, ott az angoloknak nincs mit keresni.

Páncélkocsin megnézni a bomba bevágódásait. Uristen! Csak nem a kórházba csapódott az angol

BAILE HERCULANE

CASINO állandóan nyitva
Rulett - Baccarat - Brazilians

az olyan embereket, akik a német mozsarak tüzebe kerültek, — mondta a francia kapitány. Pedig nem is voltak halottak, még sebesültek sem. A német fegyverek morális hatása elegendő volt. Szörnyű pánik fogta el az 510 embert, az erődítmény egész legénységét. Senki sem akart többé bemenni a páncélkupolába. Így győzött az élő ember — az elmelet és a módszer fölött.

ember már annyira magához tér, hogy megfűdjük tőle: Angol pilóta tiszt, aki a hitvány kis lélekvesztőn igyekezett elérni az angol partokat. Vihar lepette meg az elemek harcában kifáradva, teljesen kimerülve várta, hogy a szomjúság vagy éhség végezzen vele.

Barát? Ellenség? A német mentő repülőgép egyaránt kész munkára, ha emberélet megmentéséről van szó. Pedig a szolgálat meglehetősen nehéz. Akármilyen rossz is az idő, a vöröskeresztes hófehér gép ott látható Boulogne fölött.

Majdnem emberföltött feladat a hajótöröttet, a lezuhanó gépek embereit nagy hullámszám idején megmenteni. Megtörténik, hogy naponta többször alarmozzák a mentőhidroplánt. Ahányszor csak német és angol repülőgép a Csatorna fölött harcban kezdenek. Van olyan nap, hogy a hidroplán legénysége kilenc órán keresztül egyfolytában levegőben van. Egytől egyig kipróbált emberek, áthatva a fontos missziójuktól, ők a levegő szamaritánusai, akik számára — ha emberélet mentéséről van szó — a legnagyobb nehézség sem jelent lehetetlent, akár barátról, akár ellenségről van szó.

A mentőszolgálatot teljesítő hidroplán, fehér testéről messze szembetűnik a vöröskereszt jele, az angol repülőgép mégis megtámadják. Elkeseredetten mesélik a mentőszolgálatot teljesítő tiszték, hogy az egyik vöröskeresztes gépet ellenséges vadászok lelőtték. Szomorú szívvel gyászolják az elesett bajtársakat. „Ez gyilkosság volt!” — mondják a bajtársak, mert hiszen a német repülő szanitécok nem rendelkeznek más fegyverrel, mint izmos két karjukkal és ezek az izmos karok segítségre készen tárnának a rászoruló felé.

bomba, ahol a sebesült belga katonák fekszenek? Embertömeghez érünk. Az autó megáll. A belga aggok háza előtt állunk. Hányszor láttuk a barátos öregeket, amint kíváncsiskodva néztek a rácsos kerítésen keresztül és barátságosan integettek. Most a borzalom tanýája lett a békés otthon. Egy öregembert most hoznak ki a mentők. Nyöszörög és fájdalmasan felsóhajt. Egy kézilámpa sárgás fényénél látjuk az arcát. Látszik rajta, hogy pár óra, esetleg percek és az angol gyilkolási vágy 69 éves belga áldozata örökre elnémult.

A többiek az ijedségtől alig tudnak szóhoz jutni és alig lehet őket megnyugtanni. Mikor hazafelé tartunk, a vezető lassan maga elé fűtyüli a dalt: „Egyszer eljön a bosszú napja!...”

Három ellenséges bomba hullt alá mindössze. És mit ért el a Tomy? Az egyik bomba a vízbe hullt, egy a mezőre és a harmadik a belga aggok házára. Két belga járókelő meghalt és egy brit repülőgép teljes legénységével együtt elégett...

Másfél millió halott, sebesült és eltűnt Franciaország háborús veszteség-listáján

Londonból jel: Vichy értesülés szerint a francia kormány közlése tette a francia hadsereg hivatalos veszteséglistáját. Franciaország a háború kitörésétől a fegyverszünetig 1 millió 500 ezer embert veszített halottakban, sebesültekben és eltűntekben.

(Rador)

A TITKOS ULÉS

A háború csak önkormányzati közrendészeti eszközökkel folytatható. A demokráciát a héke lúkszusának tartották, de éppen a mai háború mutatja, hogy nagyon nehéz a háború tulajdonképpeni kezdőpontját meghatározni. Németország a háborút nem a háború tartama alatt, hanem az azt megelőző évek felkészüléssel nyerte meg és számára a háborús titoktartás parancsa sbban a pillanatban megnyilvánult, amikor a háborúra való felkészülés mellett döntött. Ezzel szemben a nyugati szövetségesek vereségét jórészt a titoktartás rendszabályainak, a társadalmi fejelem hiányának tulajdonítják és annak, hogy az élet-halál harc közeledését és annak sorsdöntő voltát nem tudatosították kellő időben.

Ehhez olyan eszközök voltak szükségesek, amelyek többé-kevésbé a demokrácia lényegével ellenkeznek és így ennek a kormányzati rendszernek felfüggesztését kívánták. A Churchilli diktatúra, amely most utolsó erőfeszítéssel akarja a múlt hibáit pótolni, gyenge kísérlet az azirán, hogy a népakarat kellő megnyilvánulása mellett lehet-e céltudatosan háborút folytatni.

Hogy ez mennyire áll, azt a napokban láttuk, amikor a keddi alsóházi ülés bejelentett titkossága körül hullámszórt az angol közvélemény. Az indiszkréciók sorozata miatt bekövetkezett kudarc után is az angol közvélemény egy jórésze elítélte, hogy az egész nemzetet érintő kérdésben néhány száz ember döntson — anélkül, hogy az ülés lefolyásáról maga a nemzet tudomást szerezhesse. Sőt: a titkos ülést megelőző szavazás alkalmával kitűnt, hogy ennek a néhány száz képviselőnek egyharmadrésze maga is azon a véleményen van, hogy továbbra is nyílt kártyákkal kell játszani azzal az ellenséggel szemben, amely következő lépéseit soha egy órával előbb nem árulta el a végrehatás előtt. A Churchilli diktatúra tehát alkalmatlan azoknak az erőeknek a megértésére, amelyek a győztes háború elengedhetetlen kellek.

Ennek okát részben abban találjuk, hogy a demokrácia lényegében pacifista, nem kombátáns és elvei nem alkalmasak sem az elszántság nevelésére, sem a győzelemre irányuló akarat összpontosítására. A demokrácia valóban a béke fényűzése, amely csak addig él, amíg békét hagyhatnak neki. Az amerikai nemzetvédelmi tanács szerdán kénytelen volt az általános hadkötelezettség tervének tárgyalását elhalasztani. Ez az eset teljesen bevilágít azokra az okokra, amelyek Anglia és a brit birodalom katasztrófáját előidézték. Egy 130 millió lakosságú állam: az Unió képtelen arra, hogy mintegy 30 millió katonaköteles férfiből mindössze egy milliót katonának soroztasson be. Ahogy a 43 millió Anglia számára is az elmúlt év őszén a teljesítmény retovábbját jelentette egy alig félmillió hadsereg hevenyészett felállítására. Az a néhány millió népfelkelő sereg, amely a mai Angliában van, katonai alakulatnak nem tekinthető és hatályos ellenállást aligha fog kifejteni tudni.

A háborús állam parlamentje élő bizonyítéka annak, hogy hiányzik az a történelmi alak, aki az események felelősségét vállalja. Sem a francia, sem az angol népnek nem volt és nincsen Hitlerje és Mussolinije. A felelősségnek a parlamentre való áthárítása lehet alak, mint ahogy a békegazdálkodás áprilamenti jele gőpze-rűen zsíralták a kormány cselekedeteit, de lehet valódi is, amikor valóban parlamenti elhatározások dontenek a háborús cselekvés kérdésében. Az angol közéleti idegesség odavezetett, hogy az alsóház valóságos konzultatív szerve a hadviselésnek és az angol kormány egyre jobban menekszik a felelősség elől. Ezt igazolja nemcsak az, hogy már a titkosság kérdésében is 2:1 arányban nyilvánultak meg a vélemények, hanem az is, hogy a kormány tagjai „távolartották magukat a vitától”. Chamberlain meg éppen egy szemészeti klinika védvára vonult, más szóval a több-kévesebb hibájuk miatt előállott helyzetért a további felelősséget viselni nem akarják. A demokrácia a miniszteri felelősségen alapul — a klasszikus doktrínák szerint. Látnuk, hogyan érvényesül az a valóságban. Amit egy embernek kell elbirni, azt tíz, vagy húsz ember nem viselheti el. De ez az „egyetlen ember” hiányzik Angliában.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítésével együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

Józsei Attila emlékének

Csak a vonatok fanyar füstje száll még, csak az életünk fölött nő az árnyék, csak a nyomor lesz egyre súlyosabb és nem mutatja csillag az utat.

Rongy sorsodat már mindhiába óvod, lobognak a távoli szemafórok, haragvó messzi sugaruk prostrint, Keresd a jobb sors útjait — tilos mind.

Csak a mozdonyok fájó sípja harsan. Panaszkodat ne sírd el. Mondd ki halkán. Vonat robot rá rettenetes váddal, s világgá vágdat a költő agyával.

Rónay György.

Miközben a villamosra várunk...

Sok érdekes adat adódik manap egy városi bérkaszárnyában. A következőket egyik barátom mesélte, amikor a villamosra vártunk.

— A mi háziasszonyunk már annak idején úgy építette a házat, hogy mindenkinek el kell mennie az ajtaja előtt és így a ház egyetlen lakója sem szabadul meg őrző szemétől. Az ucca kevésbé érdekli, hanem csak az, ami a házban történik. De azért nem lesekedik másokra, csak egész napon át ül, az ajtóban és horgol. Reggeltől estig horgol és az ajtóban kell ülnie, mert másképpen nem kap világosságot. Azt pedig ugye nem kívánhatjuk tőle, hogy tönkre tegye a szemét. Tegnapelőtt meleg nyári nap volt, gondoltam, na most kijátszom önagságát. Felveszem a sötét ruhámat és nem mondom meg neki, hogy hová megyek, hadd törje a fejét. Pedig igazán nem akartam sehová sem menni. Mert tudni kell azt is, ha valaki elmegy az ajtó előtt, annak lovagias kötelességévé tette, hogy elmondja hová megy. Hát én elhatároztam, hogy nem mondom el. Elmegyek az ajtaja előtt, mire utánam kiált:

— Ma aztán nagyon meleg van!
— Az van — válaszoltam és el akartam illanni.
— Miért nem veszi fel a világos ruháját?
Erre hamarjában nem tudtam mit válaszolni.
— Ha olyan nagyon meleg van, vegye fel a fehér ruhát. Vagy megy valahová?
— Nem megyek sehová.
— Hát én azt nem hiszem el, maga megy valahová.

— De komolyan nem megyek.
Mit volt mit tennem, vissza kellett fordulnom és felvenni a másik ruhát. Azt a győzelmi mosolyt kedves háziasszonyom ajkán! Azóta beletörődtem a változhatatlansá. Mindent elmondok neki, amit csak kíván és éppen a múltkor jelentette ki, hogy én vagyok a legaranyosabb lakója. Pedig ugyan csak lódtok neki olykor nagyokat. De minél képtelenebb dolgokat mondok, annál nagyobb élvezettel hallgatja.

Ezzel kezdet fogtunk és elváltunk, mert közelített a villamos.

— Marosvásárhelyen uccát neveznek el dr. Bernády Györgyről. Marosvásárhelyről jelentik: A város vezetősége elhatározta, hogy Marosvásárhely megteremtője halálának évfordulója alkalmából uccát neveznek el a nagy férfiúrról. Az ucca elnevezés kérdése még ebben a hónapban elintéződik. A tervet csak az hátráltatta, hogy a költségvetésbe fel kell venni az új ucca táblák elkészítésének költségeit is. Dr. Bernády Györgyről az eddigi Szentgyörgy uccát nevezik el, mert ebben az uccában élte le az utolsó éveit a nagy városépítő.

— Köztisztviselők szolgálati beosztásának rendszere. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közleménye szerint a Hivatalos Lap legközelebbi számában megkezdődik az új köztisztviselői törvénykönyv szerint a köztisztviselők új szolgálati beosztása. Az inkadrálás a miniszterelnökség tisztviselőivel kezdődik.

— Befiltott lapok. Bucurestiből jelentik: A központi sajtóellenőrző szolgálat újabb a következő lapok megjelenését szüntette be: Bursa, Monitorul Petrolului Roman, Mantuires Noastra, Restarea Noastre, Vocea, Ecoul, Ancheta, Cuvântul.

— Levegőbe repült egy hétmeletes gyárépület Amerikában Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban levő Candenben egy vegyigyárban robbanás és ennek nyomában hatalmas tűz támadt. A robbanásnak tíz halott és húsz sebesült áldozata van. A tűz egy hétmeletes gyárépületet, ötvenhét lakóházat és négy nagy épületet pusztított el. Háromszáz család maradt hajlék nélkül. A kár mintegy kétfélmillió dollár.

— A nyugdíjak felvételénél nem kell a nemzet pártjába való beiratkozást igazolni. Kolozsvárról jelentik: Miután többen azt állították, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság a nyugdíjakat mindaddig ki nem fizeti, míg a nyugdíjas a Nemzet Pártjába való beiratkozást nem igazolja, kérdést intéztek Marginean Georghehoz, a nyugdíjosztály vezetőjéhez, aki kijelentette, hogy a hír valótlán, mert a nyugdíjosztály semilyen természetű intézkedést nem kapott erre vonatkozólag.

— Erdélyi romantól nem indulhat semmiféle önkormányzati mozgalom — írja a Tribuna. A Tribuna c. román lap írja: Egy jóakarató ember, akitől látszik, hogy a világ összes rádió leadó állomását hallgatja, azt meséli, hogy Erdélynek két régi vezetője gyűlést akar egybeihívni egyik erdélyi városba, attól a gondolatától vezérelve, hogy — sem többet, sem kevesebbet — autonómiát kérnek Erdély számára. Román közmondás: „A tyúk kukoricáról álmodik.” Ha ezt a hírt valóban egy külföldi rádió leadó mondta, megállapítható, hogy mások — de semmi esetre sem az erdélyi románok — hogyan gondolkoznak. Ha arra várnak, hogy erdélyi romantól eredjen az autonómiára vonatkozó legkisebb óhaj, erre örökkévalóságig várhatnak. Higgyék el, minden ilyen irányú mozgalom Erdélyben csak az ókírálással meglévő tökéletes egység megerősítését vonná maga után, amint Gyulafehérváron elhatároztuk és amint azt két évtizeden át gyakoroltuk. Bármilyen erdélyi megmozdulásról volna is szó, ez csak a meglévő egységnek minden szellemi és anyagi erejével létünk feloldozásával való védelmét szolgálhatja. Minden más hirt csak kohlomány, mely sérti az erdélyi románok becsületét.

De Gaulle tábornok nem veszi tudomásul halálraítélését

Londonból jelenti a Reuter iroda. Az újságírók megkérdézték de Gaulle tábornokot azzal a hírel kapcsolatban, hogy a francia haditörvényszék halálra ítélte. A tábornok ezt mondotta:

— A vichy kormány cselekedetét semmisenek és hatálytalanak tekintem. A számadást a győzelem után fogjuk megejteni.

(Rador)

— Szegény listára kerülnek a részegesek. Bucurestiből jelentik: A bucurestii közrendészeti hatóságok irtóhadjáratot indítottak a javíthatatlan lumpok ellen. Az erkölcsi hadjárat két irányban indult meg. Egyrészt azokban a helyeken, ahol italkimerés van, rendeletet kaptak, hogy a láthatóan ittas állapotban lévőeknek ezentúl tilos az ital kiszolgáltatása. A másik intézkedés arra vonatkozott, hogy a főváros az iszákosokról névjegyzéket állított ki és az ezen a listán feltüntetetteknek tilos az ital kiszolgáltatása. A másik intézkedésnek valóságos névjegyzék a részegesek névjegyzéke. Az „iszákos névsorhoz” időnként kiegészítő névsort csatolnak. Most jelent meg az első kihágásról a hír, amennyiben a bíróság most elítélte a „Bogicia Duca” belyárosi vendéglőt, mert egy láthatóan részeg állapotban lévő társaságnak italt szolgáltatott ki. Ugyanakkor a kihágási bíróság elé került, mert „in flagranti” érték a notárius részegest: Udrou Ion megrögzött alkoholistát.

— Lipót király gyermekei visszaérkeztek Brüsszelbe. Milánóból jelentik: A Popolo D'Italia jelenti, hogy Göring tábornagy parancsára a Luffthansa társaság legnagyobb utasszállító repülőgépe Lisszabonba érkezett. A gépen utaztak III. Lipót belga király gyermekei, akik Belgium kapitulációja óta Portugáliában éltek. A királyi gyermekek pénteken este érkeztek meg Brüsszelbe, ahol édesapjukkal találkoztak.

— Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születést jelentették be: Schuster János lakatos Erika nevű leánya.

Furcsa...

Furcsa: itt ülök az istállóban, kint esik az eső és én unatkozom.

Furcsa: halgatom az esőcseppek egyhangú zaját, távoli dörgés moráját, lovak prüszkolését és én unatkozom.

Furcsa: most valahol a gyilkosság technikája új rekordokat állít, tűzerek merednek meg az elnémult ágyúk mellett, sok ifjú utolsó sorozatja a fegyvert, apokaliptikus szörnyeként dühöngnek a vezetőt vesztett gépek, sok szem nem lát már több napfelkelteket, hej, de sok ember marad vérbefagyva és én — unatkozom.

Unatkozom? Elgondolom, hogy van olyan ember, vagy jobban mondva volt, akít ebben a pillanatban szakított szét atomokra egy gránát telitalálata. Elgondolom, hogy vannak akik már többé nem fogják látni az anyjukat, a kedvesüket, a gyermeküket, a virágot, semmit, semmit, még az istálló piszkos falát sem. Elgondolom, hogy vannak, akik nem hallják többé azt, hogy fiam, nem hallják már a szerelmes szavakat, a gyermekgügyögést, a madárdalt, semmit, semmit, még az örmester káromkodását sem.

Unatkozom? Ha tíz szemem volna, ha minden érzésem megszázszorosodnék, még akkor sem volna elég, ha ezekre gondolok és szomjasan innék magamba mindent, mindent.

Vajjon unatkozhatom?

M. F.

← Uj tisztviselő a városnál. Míoc Remus dr. mehalai második tisztviselőt, mint jelentették, a Pinte Vasile dr. halálával megüresedett józsefvárosi tisztviselői állásra neveztek ki. Az egészségügyi miniszter most a mehalai második tisztviselői állásra Cantemir Eugen dr. menekült északbukovinai orvost delegálta.

← Eláskasztotta egy diák tartásdíját. Barbus Cornelia ezerszi földbirtokosné Temesvárott tanította fiát, aki itt egy családnál lakott. Az özvegy asszony havonta kétezer leít fizetett fia ellátásáért. A múlt év elején az asszony adós maradt fia ellátásáért és egy összegben akarta később az adósságát megfizetni. Ezért átadott tízezer leít Borca Ioan temesvári fiatalembernek, akit megkért, juttassa el ezt az összeget fia házigazdájának. A fiatalember levelezőlapon értesítette, hogy a pénzt átadta, de néhány nap múlva kiderült, hogy Borca a pénzt elcsikkasztotta. Eljárás indult meg ellene és a törvényszék most a távollétében hat havi fogságra ítélte, ezenkívül a tízezer leít visszatérítésére kötelezte. Az ítélet nem jogerős.

← Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban kedden a következő házasságokat kötötték: Ghilezan Petru cipész és Mihai Elisabeta, Dávid Sándor asztalos és Leopold Emerencia, Dimitrovics Zsivoin vasúti vasöntő és Gyorgyovits Anna, Ghirocean Bogdan gépkocsivezető és Derab Veronica.

← Vizsgálati fogságba helyezték Wendel József csekkhamisítót. Beszámoltunk arról, hogy a temesvári rendőrség amerikai csekket tömegesen hamisító bünszövetkezetet leplezett le. Wendel Józsefet, akinél a négyosztályos hamis csekklapot megtaláltak, valamint a másik két gyanúsítottat átadták az ügyészségnek. A vizsgálóbíró mindhármukat kihallgatta és utána Wendel Józsefet letartóztatta, míg a másik két gyanúsítottat szabadlábra helyezte. Wendel József vizsgálati fogságát a törvényszék harminc napra jóváhagyta.

← Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Gimpel Vilmos vasúti nyugdíjas 71 éves és Ignea Jánosné született Pavelka Mária 69 éves.

A húsmérgezések megelőzése

Két-három hét előtt Temesvár területén — miként megírtuk — több húsmérgezés fordult elő. Ez annak volt az oka, hogy egyes háztartásokban a hét elején nagyobb mennyiségű húst vásároltak előre és azt a hústalan napokra tartalékozták. Több helyen az ilyen hús megromlott és mérgezés okozott. Megtörtént azonban az is, hogy a mérsárosok és hentesek a hústalan napok előtt el nem adott húsmennyiséget hibás jégszekrényekben tartották, ami később szintén megbetegedéseket okozott. A városi főorvosi hivatal szigorú intézkedése következtében ilyen esetek azóta nem fordultak elő és újabb húsmérgezésekről nem érkeztek jelentések.

← Egészségtelen házak lerombolása. A városi főorvosi hivatal javaslatára a városi polgármesteri hivatal elrendelte, hogy Temesvár területén kilenc egészségtelen és roskatag volta miatt veszedelmes házak leromboljanak. A munkálatok elvégzésére a város mérnökség kapott utasítást. Két ilyen házat már leromboltak, a többinek lerombolása pedig folyamatban van. Ezek a lerombolásra ítélt házak mind a város különböző külterkein vannak és vályogból valók.

Harisnyacikkeink

gyári áron való eladását a fogyasztók részére folytatjuk

„R O C C A” harisnyagyár II. Spl. Penes Curcanul 4.

— **A PÉNZÜGYMINISZTERIUM FELHÍVÁSA.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter ma felhívást intézett az ország adózó közönségéhez, amelyben az új pénzügyi amnesztia rendeletéről értekezett. Felhívja őket, hogy az adóamnesztia érvényét és hatályát 1940 augusztus 30-ig meghosszabbították. Eddig az időpontig minden büntetés lefizetése nélkül lehet megtenni az adóvallomásokot egyenes és közvetett adókról és illetékekről és azokat ugyan- csak büntetés nélkül lehet az államkincstár pénztárába befizetni.

— **Külön minisztériumi szolgálat az ország tüzfaiellátásának irányítására.** Bucurestiből jelentik: Leon Gh. nemzetgazdasági miniszter utasítására, ma a minisztérium mellett szolgálatot szerveztek, amelynek feladata az ország tüzfaiellátásának megszervezése, egységesítése, a tüzfai s épületfogyasztás és forgalom egyensúlyba hozása úgy a belföldi, mint a külföldre irányuló forgalomban, polgári lakosság és hadsereg részére egyaránt.

— **Orvosi hír.** Dr. Petculescu E. megkezdi belgyógyászati rendelését. Rendel délelőtt 11—12-ig és délután fél 5—fél 6-ig. II., Str. Miron Romanul 8. Telefon: 25—76.

Loch Herbert német tábornokot kintintették a lovagkeresztjével.

— **Orvosi hír.** Dr. Hirsch Sándor, bőrgyógyász, húgyszervi és nemibetegségek szakorvosa ismét rendel. Vizsértágulatok és aranyér injekciós kezelése. Rövidhullám és röntgen. I., Ady ucca 2. „Palace”-ház. Telefon: 24—26.

— **Visszaérkezett az olasz követ** Bucurestíbe. Bucurestiből jelentik: Pellegrino Chigi, bucurestii olasz nagykövet Rómából jövet ma repülőgépen visszaérkezett a fővárosba.

A francia honvédelmi rendeletéről újabb részletei

Vichyből jelentik: Ma rendeletéről jelent meg Petain tábornagy aláírásával. E rendeletéről értelmében: hazatérés büntetését követi el és halállal büntetik azokat, akik a francia kormány engedélye nélkül elfogadják valamilyen megbízást, vagy állást idegen hadseregben, akik ezt a most meglevő állásukat továbbra is megtartják, akik idegen hatalom állami vagy katonai életében szerepet játszanak, — még abban az esetben is, ha a szóbanforgó idegen hatalom nincsen hadiállapotban Franciaországgal. Minden francia polgárt felszólítok tehát, hogy legsürgősebben, de legkésőbb augusztus 15-ig térjenek vissza Franciaországba, mert ez az egyetlen mód arra, hogy eme főbenjáró bűn és annak következményét képező büntetés alól megszabadulhasson.

— **Berendezési tárgyak szállítása az új helytartósági palota számára.** A királyi helytartóság új palotájának különböző berendezési tárgyaira augusztus 14-re árlejtéseket irtak ki. Szállítandók függönyök, szőnyegek és redőnyök 1,336.750, neoncsövek és villamos reflektorok 316.309, továbbá villamos körték, drapériák, köpöcsészék és papirkosarak 154.308 lei értékben.

— **A megyék Nemzeti Gárdáinak értekezlete.** Madancovici Nicolae ezredes, a Temes tartomány Nemzeti Gárdái főparancsnokának elnökletével a tartomány öt megyéjének parancsnokai értekezletet tartottak. Az értekezleten a megyei vezetők beszámoltak gárdáik működéséről. Madancovici ezredes előadást tartott a Nemzeti Gárdák feladatairól és egyben jelentette, hogy a gárdák a beszarábiai és északbukovinai menekültek javára 607.849 leit gyűjtöttek.

„Szabadságot Egyiptomnak”

Berlinből jelentik: Egyiptomból érkezett megbízható hírek szerint a kairói orvosok és ügyvédek nagy csoportja pártot alakított. Az új párt célkitűzését a következőkben foglalták össze: „Szabadságot Egyiptomnak Faruk király uralma alatt és feltétlen megszabadulást az angol iga és rabszolgatartás alól.” Az új párt ifjúsági szakosztályt is alakított és ennek tagjait katonailag kívánják kiképezni és állandó gyakorlati edzésen tartani.

— **Felemelték a vágóhídi díjakat.** A város új vágóhídi díjakat állapított meg, amelyek az eddiginél magasabbak. Vágásoknál a következő díjak fizetendők: ökrök, bikák, tehének és bivalyok után 100, üszök és tinók után 95, borjúk után 60, disznók után 80, lovak után 60, fiatal disznók után 50, malacok után 12, juhok és kecskék után 20, bárányok után 9 lei darabonként.

— **Trónusdöntő baletipő című folytatásos regényünk anyagtorlódás miatt kimaradt.**

— **Adomány a szülőotthon részére.** A létesítendő magyar szülőotthon és csecsemőgondozó részére a Kotila-malom a Déli Hírlap kiadóhivatalában kétezer lejt adományozott. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

Von Pappen német nagykövet Szófiában

Szófiából jelentik: Von Pappen ankarai német nagykövet pénteken este Berlinből jövet repülőgépen megérkezett Szófiába. A német diplomata tárgyalta Biloff és Popoff bolgár miniszterekkel, valamint a szófiai olasz nagykövettel. Szombaton délben von Pappen repülőgépen folytatja útját Isztanbulon keresztül Ankara felé.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Vasárnap, hétfő:

APOLLÓ: D. III. 88. (német film).
CAPITOL: Nászút hármásban (német film).
CURSO: Spanyolország nevet, dalol és szerel (német film).
SCALA: Az első csók és Zenebona Stan és Brannal (angol filmek).

APRÓ TÖRTÉNETEK A FILM VILÁGÁBÓL...

HANS ALBERS ÉS A PÉNZESLEVÉLHORDÓ

Hans Albers, az ismert német filmszínész, akit legközelebb az „Ein Mann, auf Abwegen” című filmjében fogunk látni, valamikor, szintén szegény leány, állástalan színész volt és néha neki is sokáig kellett várnia egy új szerződésre. Újév táján, éppen „véletlenül”, szintén szerződés nélküli időben, becsönget hozzá a pénzeslevélhordó és gratulál a művész úrnak.

— Köszönöm, barátom. Mondja csak, mit hozott maga nekem a múlt évben? Hány utalványt?...

— Sajnos: semmit!

— És mit kapott tőlem a múlt évben?

— Sajnos, — szintén semmit!

— Nahát, akkor maradjunk ennyiben az új évben is!

A PUDERES SZELENCÉ.

Amikor Hilde Körber visszaérkezett Berlinbe a Tobis legújabb Gligli-filmjének felvételeiről Rómából, gyermekei kitörő örömmel üdvözölték. Csak legidősebb kislánya volt esemes és nyomott hangulatban. Később megkéri édesanyját:

— Mama, nem adhatnál nekem ezentúl kevés- sel több zsebpénzt? Valami csudaszépet akarok neked ajándékozni és arra már most kell elkezdni spórolni.

— Mit akarsz nekem ajándékozni, kislányom? — kérdi Körber mosolyogva.

— Egy puderes szelencét — rebegi lesütött szemmel a kislány.

— Minek az nekem, drágám, hisz van egy gyönyörű puderes szelencém...

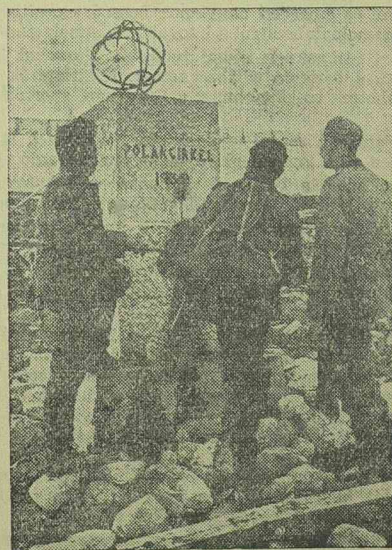
— ...csak volt, anyukám — fakaadt sírva a csöppesség, — mert amikor nemrég elvittem az iskolába megmutatni a lányoknak, elkobozta a tanítónéni!...

A TÖBBSÉG

Ferdinand Marian a műteremben mesélte az alábbi apró adomát. Egyszer elment egy kis fészekbe vendégszerezni. Eppen első sikerei után volt ez és persze nagyon izgatta, hogy vajjon megmozdult-e a városka az ő vendégszerezésének a hírére. Tehát megkérdezte az ügyelőt, hogy sokan vannak-e már a nézőtérre? Mire az kinézett a függönylyukon és sokáig nem mozdult el onnan. Mire Marian türelmetlenül kérdezte:

— Nos, mondja már: felt házunk van?

— Mi vagyunk többségben, Marian úr!... — hangzott a leverő válasz.

Német hegyvidékesek az Északi-sarkon

SPORTSEMÉNYEK

Futballmérkőzés, atlétikai és uszóversenyek szerepelnek a mai sportprogramon

A futballsport temesvári hívei több heti szünet után ismét láthatnak futballmérkőzést. Egyelőre csak edzőmérkőzésről van szó, amelyet a Chinezul-Ilsa rendez ma, vasárnap délután félhat órai kezdettel a Banatul-pályán. A mérkőzés keretében a Chinezul játékosai találkozhatnak a gyapjúipari játékosokkal. Ezen a mérkőzésen a Chinezul-Ilsa új és próbajátékosai is szerepelnek, úgy, hogy a küzdelem megmutatja majd, hogy az őszi bajnoki idényben milyen szereplés várható a Chinezul-Ilsa új összeállítású csapatától.

Az atlétikai versenyeket a bánsági atlétikai li-

ga rendezi ifjúsági versenyzők számára. A bánsági bajnokságot kiírt versenyeken a Bánság legjobb ifjúsági atlétái résztvesznek és így erős, érdekes és nívós versenyeket láthat a közönség. A versenyek a Rapid-pályán délelőtt kilenc órakor, délután pedig négy órakor kezdődnek.

A vízisportokat kedvelő közönség számára az Ilsa uszószakosztálya rendez az úszóstadionban városközi versenyt. A legjobb bucarestii versenyzők mérik össze erejüket az Ilsa gárdájával. A ma délután hat órakor kezdődő versenyek keretében vízilabdamezőkötést is lebonyolítanak.

És amikor még mindig a Torlonia villában tartózkodtak a sajtó emberei, Mussolini már útban volt a Venezia palota felé, ahol kihallgatáson fogadta a délkelet-európai államférfiakat sorsdöntő kérdések megtárgyalására.

A fasizmus és a nemzeti szocializmus dinamikus és menetelő jellegénél fogva természetszerűleg jóval több gondot fordít az ifjúság helyes és észszerű nevelésére. A szellemi elfoglaltság után táborokba, sportcsarnokokba viszi őket, hogy hozzászoktassa a fegyverhez és vállvetett munkához a nagy nemzeti közösség érdekében.

Mussolini zsenialitása nemcsak az államvezetés és anakítás terén nyitott új utakat a világ számára. Ő a valószínűsítő „ép testben ép lélek” elvének hirdetője, mert nagyon jól tudja, hogy a jövő az egészséges, munkás és dolgozó, — fegyverezett nemzeti ifjúságáé.

(—nos—)

Chinezul-Ilsa magyarországi túrája

A lila-kék csapat augusztus közepén három mérkőzésből álló magyarországi túrára indul. A Szeged FC vezetőségétől kapott legújabb levél szerint a temesvári csapat augusztus 18-án Szegeden játszik, míg augusztus 20-án Kecskeméten vendégszerepel. A két mérkőzésen kívül a szegedi csapat még egy meccset biztosított a temesvári csapatnak. A magyar hatóságok máris megadták a Chinezul-Ilsa számára a beutazási engedélyt és minden remény meg van arra, hogy ez a külföldi vendégszereplés megvalósuljon. A Chinezul előreláthatólag a következő csapattal utazik a túrára: Konrad, Molnár, Sztáron, Szaniszló, Petsovsky, Schaff, Csapó, Reiter, Thierjung, Bajusz, Malita. Tartalékok: Kovács, Nagy J., Sommer és Sztojkovits.

Mussolini — a sportember

Korunk jelszavává vált: Minél több sportot. Nagyon sokat írtak és beszéltek a testedzés nemzetnevelő és jellemalkotó erejéről. Tudunk arról, hogy világot formáló kérdésekben döntő szóval bíró államférfiak fontos tárgyalások és államügyek szünetében időt szakítanak maguknak arra, hogy a sport test és lélekűdítő szórakozáshoz forduljanak. A sportnak azonban csak addig lehet és szabad ezt az elnevezést viselnie, amíg szórakozásból végzik, az izmok felrészítésére, az egész test és szellem újjaállításához kívánjuk eszközül felhasználni.

Még a régi, második világháború előtti Európában kezdett kialakulni a sportoló államférfi markáns, napbarnított, határozott típusa. Hoare volt angol miniszterrel mesélik, aki éveken keresztül képviselte országát a Nemzetek Szövetsége tanácsülésén, hogy a Franciaország összeomlása után külföldre menekült híres újságíró, Tabouis Genevieve asszony által elkövetett indiszkréció folytán idő előtt nyilvánosságra került Laval—Hoare terv elkészítése közben az angol államférfi naponta legalább két órán keresztül hódolt a sportok fejedelmének, a tenisznek. De Hoare csak egyike volt azoknak a politikusoknak, akiknek sportszeretete tevőlegesen is megnyilvánult, majdnem valamennyi feleség államvezető sportolói üres óráiban. Rooseveltt, az Egyesült Államok elnöke, mielőtt aktív politikus lett volna, katonatiszt volt és később érte a tragédia: gyermekbénulást kapott, úgy, hogy képtelen segítség nélkül járni. De még így is bámulója a sportteljesítményeknek és szenvedélye a gépkocsivezetés. Valahányszor Hyde-parkbeli üdülőjébe megy, saját maga vezeti kocsiját.

Természetesen nem beszélünk itt a sportoló államvezetők között a tényleges és főleg királyi vérből származó államfőkről, akiknek napi műsorába a gondos udvarmester (ha tényleges államfő) és nevelő (ha csak várományosa a trónnak) éppen úgy beiktatja bizonyos mennyiségű sportot, mint amennyire elmaradhatatlan az udvari kihallgatás.

Mindzeket azért tartottuk érdemesnek elmondani, mert a közelmúlt napokban a magyar, német, spanyol és amerikai nagypokok hosszú tudósításokban számolnak be arról a látogatásról, amelyet ezek az újságoknak római tudósítói Mussolini lakhelyén, a Torlonia villában tettek. A hírlapírók tanúi lehettek ez alkalommal a Duce napi sportolásának.

Pontosan reggel nyolc órakor jelent meg Mussolini a villa lovagló pályáján katonai lovagló csizmában pompás Thiene nevű hannoveri tenyésztesű pejlóván. Félórán keresztül gyönyörködtek a meghívottak az olasz miniszterelnök lovagló művészetében. Előbb ügetésbe, majd könnyű vágatába ment át, végül rendkívül könnyedséggel ugratta át az akadályokat, közöttük a legmagasabb, egységfél méteres kőfalat.

Ridolfi miliciakonzul, a Duce 72 éves vívó és lovagló mestere elmondta az újságíróknak, hogy Mussolini a lovaglást tekinti legkedvesebb szórakozásának. Ugyancsak megjelentek a külföldi újságírók a villa kertjében levő gyönyörű vörös salakos teniszpályán, ahol a miniszterelnök Olaszország legkiválóbb teniszjátékosaival edzette magát. Az újságíró-nézők a mérkőzés végén hatalmas tapsal fejezték ki bámulatukat a játék felett, amely igazi sportelvezetést jelentett számukra.

Hirdessen a Déli Hírlapban

Ma is az ember a harcterek ura, s nem a gép

Olyan eszközöket állított az ember szolgálatába a technika rohamos fejlődése, hogy az izomer munkájának szüksége lényegesen csökkent s vérmesebb képzelőtehetségek már-már arról álmodoznak, hogy az emberi munkaerőt teljesen a géperő fogja helyettesíteni. A technika nagy fölfedezése a hadvezetés, a katonai szervezés érdeklődését is rendkívüli módon foglalkoztatták. A technika összes vívmányait, amelyeket katonai célra hasznosítani lehet, a hadseregek szolgálatába állítják a vezérkarok. A motor bevonult a laktanyákba, hogy néhány évi kísérletezés után diadalmasan vágta át a vállam-háborúk szárazföldi, tengeri és légi útközeteinek színhelyén. A modern hadászat és harcászati elméleti szakemberei közül egyesek már azt kezdték hirdetni könyveikben és előadásukban, hogy a gép lesz a harcterek ura s így az ember elveszti jelentőségét és lealacsonyodik a harci gépek rabszolgájává.

De a most zajló háború tapasztalatai hamar bizonyították, hogy a modern hadseregnek hatalmas technikai készletére ellenére is az ember maradt a döntő tényező a győzelem végső kivívásában. Ismét az ember az, aki győz; a hűsből, vérből, idegekből álló ember elszánt akarata ad értelmet az élettelen gépeknek. Az emberi szellem áll a gép mögött, az emberi agy gondolkodik, vezet és irányít, az élő harcos izomereje markolja meg és lendíti a kézigrámatót, vezeti a támadó repülőgépek irtózatot hatással robbanóbombáit. Ember áll az ágyúk elsütő-zsinórjánál, tengeralattjárók torpedóvető csöveinél, ő szántotta fel Flandriai harcokcsi-szuronyetegekkel és ő markolta a szuronyos puska hideg agyát véres rohamok alatt. Az ember az, aki harcol, vérzik, győz, vagy vesz a csatákban! Ugy, mint századokkal ezelőtt. Az élő harcos nevelt engedelmes szolgát a gépből.

Az élettelen érből életrehívott akaratnélküli gép diadalmasan szökött a levegőbe, merészen hátsította a tenger hullámain, nyelte a csatamező kilométereit és okáta a bombák tömegét, ha — az ember akarata érvényesült fölötté! A gép csak ezt teszi. A terepet elfoglalni és birtokban tartani nem tudja. Csak az ember! A nyugati háború repülőgépei, harcokcsijai, lövegei, géppuskái annyit érnek, amennyit a benne ülő, vagy mögöttük álló harcos ér. Az angol harcos, vagy a francia repülőgép is küzdött. Győzni még sem tudott. Mert a német gép harcosaiban több volt a győzelmi vágy, a fegyelem, a mindent elsöprő akarat.

A háborút nem az arany és nem az anyag nyeri meg, vagy veszti el, hanem az emberi szellem és izomerő együttműködése. Bármilyen forradalmi újítás vonuljon is be a hadsereg szervezetébe, a végső győzelmet sohasem az élettelen anyag fogja biztosítani, hanem a gépek roncsain fellépkerekedő emberi véráldozat.

Bellavista

Nászút hármásban

Apolló

Világsiker!

D. III. 88.

Capitol

Nászút hármásban

Kitűnő német zenés vígjáték mulatságos fordulatokkal. A főszerepekben: **Theo Lingén, Maria Andergast, Paul Höbiger, Grethe Weiser, Johannes Riemann**

Hatalmas német repülőfilm eredeti felvételekkel. Az előadások kezdete: 6 és 9 órakor. Péntek és vasárnap délelőtt 11 órakor is van előadás a vidékiek részére.

Közgazdaság

A Magyar Gazdasági Egylet fiókjának közleménye

Allatelluhullási károk kivédéséről

Egyik gazdakörünk jelentése szerint az ottani gazdáknak július hó folyamán három tehene pusztult el lépfenében.

Nagy csapás érte ezzel a téhentulajdonosokat, akik sok munkával és költséggel felnevelt, vagy drága pénzen vásárolt jószágukat veszítették el, amely után borjakat neveltek, családjuk táplálására vagy eladásra tejet fejtek és amely olyan tőkét jelentett nekik, amelyet, ha pénzre volt szükségük, bármikor értékesíthettek. Most oda a tehén, nincs tej, nincs borjú, elveszett az a takarékpénztári könyv, amit nekik a tehén jelentett.

„Bele kell nyugodni az Isten akaratába” — ezzel vigasztalja a falu papja a kárvaltott családöt. És ennél jobbat a multa vonatkozólag nem is mondhatott volna. Ami már megtörtént, abba bele kell nyugodni. De ez nem egyenértelmű azzal, hogy nyugodjunk bele előre minden bajba, ami minket a jövőben érhet. Hogy ne is próbáljunk előre védekezni árvíz, tüzvész, időjárási bajok, állatelluhullások és egyéb kár-lehetőségek ellen. Nem szállunk szembe az isteni akarral akkor sem, ha ilyen előrelátó intézkedésekkel kivédni próbáljuk azokat a károsodásokat, amelyek gazda-munkánk eredményét sokszor és sokfelől fenyegetik. Az Urísten azért adott jókora agyvelőt a koponyánkba, hogy hasznát vegyük. „Segíts magadon és az Isten is megsegít” — ezt a régi jelszót semmiféle új világszemlélet nem fosztja meg hitelétől, sőt mindig csak újabb és teljesebb megvalósuláshoz segítheti. Mert az Urísten segítsége csak ritkább esetekben jön hozzánk kívülről. Leggyakrabban belülről, a saját igyekezetünk, értelmünk, belátásunk és akaratunk útján közelíti meg életsorsunkat.

Sokat írtunk és beszéltünk már arról, hogy gazdaéletünk jobbrafordulását csakis a testületi szellem kifejlődésétől és hatékony működésétől várhatjuk. Hiába látunk be sok szép és hasznos dolgot, igen sokat ebből nem tudunk megvalósítani magunkra hagyni, sok munkánkkal, bajunkkal küzdöve. Semmire sem jut erő, idő, pénz, figyelem.

Amde ha tesztülethe szervezeten kísérreljük meg, hogy munkánkat megkönnyítsük, termelésünket megszaporítsuk és megjavítsuk, azok értékesítését kedvezőbbé tegyük, hogy a károktól megvédjük magunkat: legott könnyebbé válik mindez. Amit az egyes gazda gyöngye vállal nem bír meg, azt az egy akaratton levő gazdatestület könnyedén veszi a vállára és viszi a megvalósuláshoz.

Igy vagyunk az állatelluhullás elleni védekezés-vel is.

Ezek ellen a károk ellen kétféleképpen lehet védekezni. Előzetesen: az állatoknak egészséges istállóban való tartásával, helyes gondozásával és táplálásával, az egészségügyi rendszabályok lelkiismeretes betartásával (amilyen például az, hogy olyan legelőre, amelyen lépfene elhullások történtek, ne hajtsuk a jószágot) védőoltásokkal. Védekezhetünk továbbá a mégis bekövetkező elhullásokból eredő károk ellen biztosítással.

A biztosítást megköthetjük biztosító társulatoknál. Ez a mód azonban igen költséges és ezért kevés gazda szánja rá magát. Igen hatékony módja azonban az állatbiztosításnak a falusi biztosító egylet alakítása a gazdakör hatáskörében és keretében. Ennek lényege az, hogy az állattulajdonos gazdák előre kötelezik magukat, hogy azt a társukat, akinek állata elhull, saját állataik értékének arányában kártalanítják.

Ilyen állatbiztosító egylet van is már egy a megyénkben és az első előfordult elhullás alkalmával a kártalanítást mindnyájuk meglegedésére oldotta meg. Nagyon kívánatos, hogy megyénk minden gazdaköre alakítsa meg saját állatbiztosító egyletét, amely a saját hatáskörében teljesíti feladatát anélkül, hogy ezen a címen egy bani is menne ki a közből.

Ezeknek az egyleteknek feladata a bekövetkező károsodás jóvátételén kívül a károsodás megelőzése

39.000.000 Lej

Ime, az összeg ami szétosztásra kerül az
Állami Sorsjáték huzásán
Augusztus 15.-én

Huzási terv:

Állami Sorsjáték (Matcä)			U.F.C.R. Sorsjáték (Anexä)		
	Osztható nyeremények			Oszthatatlan nyeremények	
	nyeremények	összesen	nyeremények	összesen	
2	1.000.000	2.000.000	100	10.000	1.000.000
3	700.000	2.100.000	400	3.000	1.200.000
4	600.000	2.400.000	4000	400	1.600.000
5	500.000	2.500.000	16000	200	3.200.000
6	400.000	2.400.000	20500		7.000.000
7	300.000	2.100.000			
8	200.000	1.600.000			
10	100.000	1.000.000			
45	40.000	1.800.000			
210	10.000	2.100.000			
15000	800	12.000.000			
15300		32.000.000			

is, tehát az egészségi rendszabályok betartásának ellenőrzése, a szükségesnek mutató védőoltásoknak foganatosítása a község egész állatállományában, az

állatpolási és takarmányozási ismeretek népszerűsítése, felolvasások, előadások rendezése, könyvszerzések, kiállítások látogatása után.

Megjelent a buza árat maximáló minisztertanácsi napló

A buza 680 lej, kenyér 8 lej, népliszt 11,10 lej

A hivatalos lap augusztus 3-iki számában megjelent az új buzaárat, valamint a liszt és kenyér árat szabályozó minisztertanácsi napló. Eszerint a buza ára augusztustól október végéig 680 lej lesz métermázsánként, amely ár a 74 kg. fajsúlyú és 3 százalékos paritású buzára vonatkozik, míg ugyanez novemberből január végéig 3000 lejfel emelkedik. A buzaár emelése nem jelenti a kenyér árának emelését, mert ez változatlanul 8 lej marad kg.-ként, de ahhoz nem 700 gr., hanem 750 gr. lisztet fognak felhasználni. A minisztertanácsi napló szövege a következő:

1. szakasz. A buza ára tízezer kg.-os vagononként 68 ezer leiben állapítatik meg és pedig 60 ezer lej az alapár, 8 ezer lej a rossz termés miatti pótlás. Ezen ár a 74 hl. és 3 százalékos árura értendő állományon vagy a termelő tanyáján átadva.

A tízezer kg.-os vagononkénti 68 ezer leies ár az augusztus, szeptember és október hónapokban átadandó buzára vonatkozik, amely ár 3000 lejfel emelkedik a novemberi, decemberi és januári átadásokra nézve.

A 74 hl. fajsúlynál nehezebb vagy könnyebb és a három százalékos tisztaságtól eltérő buza ára emelkedik, vagy csökken az ár egy százalékkal minden több vagy kevesebb fajsúly kg. és minden több vagy kevesebb százalékos idegentest tartalmazása esetén.

2. szakasz. Senkisé megvásárolhat a megállapított áron alul búzát,

3. szakasz. A kereskedelmi malmok az örölt buza fajsúlyát 50 százalékkal meghaladó mennyiségű lisztet vannak ki.

A lisztörlemény legalább hatvan százaléka népliszt lesz, míg a többi fehér liszt, amelyben két százalék lehet a liszt dara.

A néplisztet 11,10 lejért fogják adni kg.-ként, amely árban bennfoglaltatik a termelőtől a malomig való szállítás vagononként körülbelül 4000 leies költsége.

4. szakasz. A kenyér ára a nemzetgazdasági miniszterium által megállapított árszint alatt nem lehet.

5. szakasz. Az 1. szakaszban foglalt ár be nem tartásából előálló, valamint a malmosok és pékek által elkövetett kihágások az 1939 december 30-iki a Monitorul Oficial 301 számában kihirdetett gabonaértékesítési törvény és az ezt módosító törvények szerint büntetnek.

6. szakasz. Minden ellenkező rendelkezés hatálytalanná vált és marad.

(=) A munkakamara közleménye. A temesvári munkakamara közli, hogy miniszteri rendelet értelmében azok a mesterek, akik művezetői, vagy munkáscsoport vezetői hatáskörrel rendelkeznek, csak a saját iparuk céhének lehetnek tagjai.

= A bánsági gabonaárak. A bánsági gabonapiac csendes és tüzettkötés állj van. A piaci árak a következők: búza 5700 tongeri 530. napraforgómag 875 lej százkilónként. Kamilla-tea 60—70 lej kilógramonként.

Általános amnesztia a bélyegtörvény elleni kihágások esetében

(A pénzügyi amnesztia törvény szövegének folytatása)

Legutóbbi számunkban ismertettük az augusztus 1-iki pénzügyi amnesztia törvényt és leközlöttük a törvény 1-12. szakaszát, amelyek az egyenes adókra vonatkoznak. Alább az illetékek amnesztiajára vonatkozó szakaszokat közöljük:

13. szakasz. Azok a fizikai és jogi személyek, amelyek nem fizették le idejében a bélyegilletékeket és aránylagos adókat, amelyek a különböző írott vagy szóbeli ügyletek után 1940. április 1-ig esedékessé váltak, minden bírság alól megkegyelmezettek, ha a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül az illetékes pénzügyigazgatásognál teljes összegben lefizetik a kérdéses bélyegilletéket, vagy az aránylagos adót lefizetik.

14. szakasz. A 2. 3. 4. 5. és 6. szakaszban említett kedvezmények alól kivételnek illetékei és aránylagos adóikra nézve azok az iparosok, kereskedők és kisiparosok, akik 1940. évben nem fizették le az alábbi ügyletek utáni illetéket, ha a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül teljes összegben megfizetik a kérdéses illetéket:

a) a bírói eljárásra vonatkozó kérvények és beadványok, valamint a biztosítási és kielégítési végrehajtásokban hozott határozatok elleni jogorvoslatok még akkor is, ha azokat 1940. április 1. előtt adták be. (bélyegtörvény 5-12. szakasz.)

b) minden, még az 1940. április 1. előtt kötött és a bélyegtörvényben említett okozatok, amelyeket a felek hiteles kelet elnyerése végett a közigazgatási hatóságoknál benyújtanak, vagy a bírói hatóságok előtt felmutatnak,

c) az 1940. április 1. előtt létrejött ügyletek, amelyeknek értékét a felek nem állapíthatták meg, mivel az időszaki szolgáltatásoktól vagy folyamatossá elszámolásuktól függ az eredeti szerződés teljesítéséért.

15. szakasz. Mindazok akik illetékegyenérték vagy örökösödési adó alá eső vagyonrészüket törvényes időben nem jelentették be, kegyelemben részesülnek, ha a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül be nem jelentett vagyonrészüket bejelentik.

16. szakasz. Akik az 1940. április 1-ig esedékessé vált gépkocsiadó fizetése alól magukat kivonták, mentesülnek a kérdéses adó fizetése és a bírság alól, ha a törvény kihirdetésétől számított 60 napon belül amnesztianyilatkozatot tesznek és ugyanezen idő alatt 3000 lei amnesztiaidóját fizetnek ki.

A fogyasztási illetékek

17. szakasz. Jogszertint amnesztiaiban részesülnek minden illeték fizetése nélkül 1940. április 1. előtti ügyletekre nézve a falusi köhengermalmok tulajdonosai és bérlői, a falusi pékségek, vagy olyan vállalatok tulajdonosai és bérlői, akik lisztet dolgoznak fel, vagy a mezőgazdák olajmalmát, a falusi üzletek, amelyek fogyasztási illeték alá eső termékeket árusítanak, valamint azon falusiak, akik kereskedelmi forgalomba hoztak saját részükre engedélyezett adómentes lisztet és növényi olajat, vagy pedig eladtak jogosulatlan személyeknek denaturált petróleumtermékeket, amelyekhez azzal az ürüggyel jutottak, hogy mezőgazdasági célokra használják azokat.

Az itt felsorolt azon adózók, akikre a törvény 2., 3., 4., 5. és 6. szakaszai is vonatkoznak, ezen szakaszok alapján kötelesek eljárni, amelyek számukra teljes és általános adóamnesztiaát biztosítanak.

18. szakasz. Jogszertint amnesztiaiban részesülnek azok, akik 1940. április 1-ig a következő monopolkihágásokat követték el:

a) Gyümölcspálinkát főztek engedélyezett kazánokban, anélkül azonban, hogy a szeszmonopol törvényben előírt nyilatkozatot megtették volna; más gyümölcsökből főztek pálinkát, mint amelyekből bejelentettek; ugyanezt az amnesztiaát élvezik azon kazántulajdonosok, akik mások részére pálinkát főztek anélkül, hogy a törvényes nyilatkozatot megtették volna.

b) Engedély nélküli kazánokban főztek pálinkát, vagy pedig nyersanyagként burgonyát, gabonát és melaszt használtak.

c) A gyártást a megállapítási bizottság által kijelölt határidő előtt vagy után kezdték.

d) Levették a kazánokról a pecséteteket, anélkül, hogy szeszcsépeket gyártottak volna; abban az esetben, ha a pecsét levelete után gyártottak szeszcsépeket, a szeszmonopol törvény 93. szakaszának d.) bekezdése szerint kell eljárni.

e) Bort pároltak anélkül, hogy erre a szeszmonopol vezérigazgatóságától engedélyt kaptak volna.

19. szakasz. Jogszertint amnesztiaiban részesülnek azok, akik 1940. április 1-ig kazánokat, lombikokat és alkatrészeket adtak el és azok, akik ezeket megvásárolták anélkül, hogy a monopoltörvény 81. szakaszában említett bejelentést megtették volna. Ugyanezen amnesztiaiban részesülnek a monopoltörvény 39. szakaszának első bekezdésében foglalt kihágás elkövetői.

Ha a kazánok, lombikok vagy alkatrészek evői nem felelnek meg a szeszmonopol törvény 39. és 41. szakaszában foglalt feltételeknek, a kazánokat a szeszmonopol veszi át és azokrét sulyuk szerint a réz, vagy az ócskavas napi árát fizetik.

20. szakasz. Minden bírság és fogyasztási illeték fizetése alól mentesülnek:

a) Öt hektár kiterjedésig menő birtokkal rendelkező szőlőtulajdonosok, akiknél az 1939. évet megelőző szeszcsépe készlet (bor és pálinka) megállapításánál a szőlőtörvény 28. szakasza szerint hiányt állapítottak meg akár az Md. 9. regiszter, akár a termelői könyv adataival szemben.

b) A két hektár kiterjedésű szőlősok és öt hektár kiterjedésű más gyümölcsösök tulajdonosai, akiknél az 1940. évet megelőző előállított cukka vagy gyümölcspálinka készletnél hiányt állapítottak meg, akár az Md. 9. regiszter, akár a termelői könyv adataival szemben.

21. szakasz. Minden bírság alól amnesztiaiban részesülnek azok, akik 1940. április 1. előtt a következő monopolkihágásokat követték el:

a) A monopoltörvény 112., 113., 144. és 130. első bek. szakaszaiban előírt alakításoknak eleget nem tettek, nem volt regiszterük vagy azokat rendben nem vezették,

b) első ízben követték el a monopoltörvény 110.,

Augusztus 15-ig lehet kedvezményesen adót fizetni

A temesvári pénzügyigazgatóság közli, hogy augusztus 15-én lejár az a határidő, amelyet a kedvezményesen adófizetésre engedélyeztek. Ezen időpontig ugyanis öt százalékos kedvezménnyel lehet a második évnegyedre (július-szeptember) esedékes egyenes adókat (ház, kereskedelmi, iparos és földműves, stb. adókat) befizetni. A határidő lejártáig

Földessy Kálmán

a román haditengerészet szerződéses chronoméler-órása. **Timisoara, III. Str. Doja 44.**, vállalja a legművészebb és mindenféle ütő, chronograph s a többi zsebórák javítását. Külön osztály az antik és egyéb nagyórák részére.

111. hetedik bek. 115., 116., 118., 121., 126., 127., 130. második bek. 135. és 140. szakaszaiban említett kihágást,

c) kihágást követtek el a monopoltörvény 117., 122., 123., 124., 125., 128., 131., 132., 133., 134., 136., 137., 139., 141. és 142. szakaszai ellen.

A tiltott vagy hamisított szeszcsépe italt, valamint a hamisításnál felhasznált anyagok mégis elkoboztatnak.

22. szakasz. Amnesztiaiban részesülnek mindazok, akik 1940. április 1-ig engedély nélkül vagy lejárt engedéllyel árusítottak szeszcsépe italt.

Vámkihágások

23. szakasz. Akik az importilleték lefizetése nélkül az országba árut hoztak, amnesztiaiban részesülnek, ha 60 napon belül bevallják ezen árukat és a kérdéses vámitételeket kifizetik.

24. szakasz. Akik hamis import- vagy exportvallomást tettek és ezáltal a kincstárnak kárt okoztak, a vámtörvényben megállapított bírság alól amnesztiaát nyernek, ha a jelen törvény keltétől számított 45 napon belül bevallják és kifizetik a vámkülönbözetet.

(Folytatjuk)

É'telbelépett a járadékadó törvénye

A Monitorul Oficial augusztus 1-i számában megjelent rendeletörvény 20. százalékos adót állapít meg minden, az állami, megyei és községi járadékpapír vagy kötelezvény utáni jövedelemre. Ez alá az adó alá esnek az autonóm vállalatok és köztársaságok által kibocsátott értékpapírok, kivéve a CFR és a kikötői s folyami kereskedelmi igazgatóságok által kibocsátott értékpapírok. Nem esik ezen adó alá az 1940. évi hadfelszerelési kölcsön, amelynek kibocsátásakor törvényesen biztosított az adómentesség. Egyéb beruházási kötvények és bónok után az új adó megfizetendő. Az értékpapír szelvényeit a jövőben a járadékadó levonásával váltják be. Az adó egyébként a szelvények esedékességétől számított 15 napon belül a szelvénybevaltó intézmény által befizetendő, tekintet nélkül arra, hogy a szelvény mikor mutatattik be fizetés végett. Ahol törlesztéses kamatozású járadékkötvények vannak az adó csak a kamatrész után törlesztendő, tehát a tőkerésztet után nem.

== Románia idei gabonatermése. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium előzetes jelentése szerint az idei termés a következő: őszi rozs 16 ezer 760 vagon, tavaszi rozs 1225 vagon, őszi árpa 9890 vagon, tavaszi árpa 56 ezer 761 vagon, 45 ezer 503 vagon zab, 360 ezer vagon tengeri, 13 ezer 990 vagon bab, 920 vagon lencse, 6410 vagon borsó, 6100 vagon hagyma, 140 ezer vagon burgonya, 1870 vagon len, 560 vagon kender, 17 ezer 700 vagon napraforgó mag, 72 ezer vagon répa, 15 ezer vagon gyapot és 1917 vagon szójabab.

== Az állatvásári bizonyítványok kiadása a nemzetvédelmi adó alóli mentesség végett. Miután a juhok, sertések, marhák és lovak eladása jobban az állatvadászoktól történik, kétszázalékos nemzetvédelmi adó helyes beszedése érdekében, a pénzügyminisztérium a vásárok hathatos pénzügyi ellenőrzését rendelte el. A földműves állatadók mentesülnek ezen adó alól, ha az illetékes adóhivatalok bizonyítványt mutatják fel arról, hogy az állat az ő tulajdonát képezi. Kiszagda és főfoglalkozása a földművelés. Az adóhivatalok által külön kérvény nélkül és bélyegmentesen kiadott bizonyítvány csak négy napig érvényesek. A pénzügyminisztérium közbenjárására a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a járlatokat az eladó és vevő nevének feltüntetésével kell kiállítani, hogy ezeknek adatai az adóhivatali bizonyítvány adataival egybevetethetők legyenek.

= A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalékos felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.05—33.05 francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATA:

Vasárnap, augusztus 4-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerháza.

Gyárvarosban a Dacilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszerház.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu ucca ban levő Sárgea gyógyszerház.

Józsefvárosban a Freyer uccában levő Ungvári gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, augusztus 5-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Reg. Ferdinand úton levő Salvator gyógyszerház.

Gyárvarosban a 3 August úton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10

Rádió

VASARNAP, AUGUSZTUS 4.

Bucuresti. Radio România és Radio Bucuresti. 9.30: Istentisztelet közvetítése a pátriárkiáról. 11.30: A hadsereg órája. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Diniou Grigoras zenekara. 14: Hírek. 14.30: Csendorzenekar hangversenye. 15.10: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.15: Indulók és énekarok hanglemezeiről. 20.40: Hírek. 21: Részletek Donizetti és Rossini operákból. 22: Hírek. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Román dalok és táncok hanglemezeiről.

BUDAPEST I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó főtemplomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti hangversenyzenekar. Közben 14.05: Rádiókrónika. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Halászatunk kérdései. A nők háztartási-gazdasági kiképzése. 16.45: Szalonötös. 17.30: A magyar falu 1848-ban, közművelődési előadássorozat. 18: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Kékes Irén és Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Jenő és cigányzenekara. 19.15: Vallomások a Balatonról, mai költők balatoni versei. 19.50: Hanglemezek. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Melles Béla zenekara. 20.55: Sporteredmények. 21: A Duna torkolatvidéke, előadás. 21.25: Bisztróczy Tibor hegedű, zongorakísérettel. 21.50: Lóversenyeredmények. 22: Kóváry Gyula vidám jelenetei. 22.20: Ehn Marietta dalokat énekel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Chappy tánczenekar. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Toki Horváth Gyula és cigányzenekara. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 5.

Bucuresti. Radio România és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: A Stanescu testvérek zenekara. 14: Hírek. 14.30: Könnyű zene

hanglemezeiről. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.15: Florescu Arta énekel. 20.40: Hírek. 21: Zeneszerző arcképek: Faure Gabriel. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat. 22.40: Kamara zene. 23.05: Tánccsoportok.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Az I. honvédegylovezred zenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Híres iskolák, a 350 éves losonci gimnázium, felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A libiai hadszíntér, előadás. 18.35: A honvédelmi miniszterium második számú regécsoportja. 19: Erdély Széchenyije, emlékezés Mikó Imre grófra, János Elemér dr. előadása. 19.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Egészségügyi Kalendárium, felolvasás. 20.40: Bajazzók, Leoncavallo kétfelvonásos dalművének közvetítése hanglemezeiről. 22: Bihari János, előadás hanglemezekkel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Hangképek a WMFC-Kispest Szent István-kupa labdarugó mérkőzésről, beszél Legényei József dr. 23.25: Szentgyörgyi vonósnyegyes. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 24.25: Tánccsoportok. 1.05: Hírek.

KEDD, AUGUSZTUS 6.

Bucuresti. Radio România és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Tandin Costica zenekara. 14: Hírek. 14.30: Bécsi zene hanglemezeiről. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.15: Aida. Verdé négy felvonásos dalművének közvetítése hanglemezeiről. Az I. felv. után (21—21.20): hírek, a II. felv. után (22—22.20): hírek, sport, a III. felv. után (23—23.20): német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hanglemezek. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és

vizállásjelentés. 14.30: Országos Póstászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Vidám uszóélet a régi Pesten. előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: K. Füzesséry Mária zongorázik. 18.15: A magyar falu világa, előadás. 19.15: Farkas Jenő cigányzenekara. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Tánccsoportok. 21: Lóversenyeredmények. 21.10: A győri kaland, játék három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Gáspár Lajos cigányzenekara. 1.05: Hírek.

SZERDA, AUGUSZTUS 7.

Bucuresti. Radio România és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Változatos zene hanglemezeiről. 13.45: Éneklő fűrés. 14: Hírek. 14.30: Suchici Doina akkordeon számokat ad elő. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.15: Vasiliu Maxim énekel. 20.40: Hírek. 21: Olasz szimfonikus zene hanglemezeiről. 22: Hírek, sport. 22.20: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

BUDAPEST I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Rendörzenekar. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Csorba Gyula cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Katonai munkaszázadok, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Balatoni horgásznapi, előadás. 18.35: Horányi Karola, az Operaház tagja énekel. 19.05: Gépkocsivezető ujonokok iskolájában, közvetítés, beszél Budinszky Sándor. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Hanglemezek. 20.55: Külügyi negyedóra. 21.10: Budapesti hangversenyzenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Kurina Simi cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Tánccsoportok. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 20.15: Buda mandolin zenekar. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: A népmese mesélője és hallgatói, felolvasás. 21.55: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttel. — Nőgrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regale Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Oktatás

Műegyetemi hallgató előkészítő középiskolai diákok az őszi vizsgákra. III. Str. Odobescu 31. Mayer. 1249

Pótvizsgákat minden nyelvből és tantárgyból előnyösen előkészítik. I. Piata Libertatii 3. 1296

Állást keres

Otthoni mosást, vasalást vállal Tarkáné, III. szőlők, Str. Demetriad 24. 1618

Bejárónő a délelőtti órákra állást keres, esetleg iroda-takarítást vállal. Tarkáné, II., szőlők, Str. Demetriad 24 szám. 1816

Sofőri állást keres józan életű, nőlen, katonai szolgálatot teljesített mechanikus. III., Str. Cluj 20. 1281

Nevelői állást keres, német nyelvet is gyakorlatlalt bíró, komoly leány, vagy háziasszony támasza is lennék, vidékre szívesen megyek. Szántó IV., Str. Bonnar 12. 1299

Perfekt minden szakácsnő jobb úri családnál állást keres azonnalra. I., Mărăsesti 7, ajtó 14. 1291

Otthoni mosást, vagy irodakarítást vállalkoz. Bérnyelven munkát elvégzek. Hat éves bizonyítvánnyal rendelkezem I., Mărăsesti 7. ajtó 14. 1292

Cípő felsőrészkeszítőnő azonnalra állást keres. III., Str. C. Porumbescu 36, ajtó 17. 1283

Alkalmazás

Szobaleányt és bejárónőt éves bizonyítvánnyal felvesz Szana dr. Str. Caruso 2. III. em. 17. 1282

Rikkancsokat magas jutalékkal a város minden részére felveszünk. Magyar Ház, földszint jobbra. 1600

Jól bevezetett hirdetés akvizitőr keresünk. Magyar Ház, földszint jobbra. 1601

Jó bizonyítvánnyal megbízható, perfekt minden szakácsnő azonnalra ajánlkozik Str. Titu Moiorescu 20 szám. 1270

Jobb minden egyedülálló nőhöz felvétetik. II., Str. Petre Tegle 1. I. em. ajtó 6. 1617

Házmaster gyermektelen házaspárt keresünk magánvillában azonnalra, vagy augusztus 15-re. Az asszony a háztartásban fizetésért dolgozik. Jelenkezni lehet délután 3—5 óráig. Cím a kiadóban. 1285

Mindenes szakácsnő felvétetik. Kovács úvegüzet Piata Dragalina 10. 1300

Fodrásznőt keresek víz, vasmunkást azonnalra, vagy 10-re. Antal, Preyer 14. 1286

Bejáró szakácsnő egész napra jó fizetéssel augusztus 15-re felvétetik Potichen cukrászda Bulev. Carol 14. 1302

Lakás

Délfelkésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Sulevarcul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Kétszobás modern lakást minden melletteliséggel novemberre lehetőleg Erzsébetváros szívében keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Rendes lakó” jellege alatt kérek a kiadóhivatalba. 1516

Modern 1 szobás, összkomfortos lakás cserépkályhával, napos oldalon kiadó. III., Str. Martirul Popescu 5. 1245

Háromszobás villalaks összkomforttal, központi fűtéssel, meleg vízzel közel az I. kerület központjához, azonnal átadó. Telefon 25—23. 1258

Kétszobás, előszobás lakás kerttel kiadó. IX. 1-re Blakovits telepen Str. Capitan Dan 27. 1263

Gyárvarósi villanegyedben Apolló-mozi közelében ötszobás, kertés lakás szeptember 1-re kiadó. Cím: Piata Detunata 7. Érdeklődni lehet az Általános Hitelbank fiókjánál is. Telefon: 41—90. 1261

Hitelbank palotában a Tiszti Kaszinó mellett háromszobás irodahelyiség, rendelőknek is alkalmas, november 1-re kiadó. Érdeklődni az Általános Hitelbank fiókjánál. 1260

Keresek november 1-re modern családi házat, vagy kertés lakást 3—4 szobával, hallal Erzsébetvárosban, vagy közel a Belvárosához. Cím a kiadóban „Pontos fizető” jellegre. 1232

Kiadó egy kis szoba, a nő fizetés ellenében házi munkát vállalhat. III., Str. Iris 25. 1234

Háromszobás központi fűtéses lakás, előnyös bérel átadó. Bútor, szőnyeg, kék, háztartási cikkek eladók. I., Str. Milano 14. I. em. 4. Megtekinthető 10-től 5 óráig. 1247

Kellemes helyen III. kerületben vilamos megálló mellett 3 szobás, fűdőszobás lakás kiadó, november 1-re. Érdeklődni III. Str. Memorandului 92. 1244

Kétszobás világos tiszta udvari lakás Józsefváros központjában azonnal kiadó. Bulev. Berthelot 16. A zárdával szemben. 1243

Modern 3 és 4 szobás lakás azonnalra, vagy november 1-re kiadó a papneveldei bérpalotában. I. Lonovics uca 2. 1280

Kettő 3 szobás modern uccai lakás, mindkettő az első emeleten, továbbá egy nagyobb üzlethelyiség irodahelyiséggel (bodegának is alkalmas) és egy cca 150 m. nagyságú betonozott szuterén magazin azonnal kiadó. I. Str. Mărăsești 12. Érdeklődés a házmesternél. 1278

Modern háromszobás újonnan renovált parkettás lakás, üvegezett verandával IV., Str. Vlahuta 3. azonnalra kiadó. Bővebbet ott és 32-18 telefon szám alatt. 1276

Kétszobás garzonlakás szeptember 1-re kiadó. III., Str. Domnita Balasa 28 szám. 1274

Négyszobás modern villalakás, központi fűtéssel november 1-re kiadó. Miklósi villa Str. Miron Romanul 2.

Az Apolló mozival szemben. Telefon: 33-32. 1272

Modern családi ház, szép nagy egyszobás lakás, előszoba, fürdőszoba stb. kert, villamos megállónál, kiadó. II., Str. Balas 33. 1269

Bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal, csendes úriembernek kiadó. Mednyánszki, II., Str. O. Iosif 50. 1268

Bérbeadó a Färber-házban, Bulevardul Regele Ferdinand 4 sz. alatt, egy földszinti irodahelyiség, műteremnek, szalonnak is alkalmas. Bővebbet Kun Ferenc dr. ügyvédi irodájában. Telefon: 25-31. 1275

Háromszobás lakás azonnalra kiadó. IV., Str. Ion Ghica 1. 1290

Bútorozott szobát, fürdőszobával keresek augusztus 15-re a Mária szobor és Dózsa tér közelében. Cimeket „fiatal házaspár” jellegére a kiadóba kérek. 1289

Csinos szoba kapualatti bejárattal kiadó. Átutazóknak is. Cím a kiadóban. 1297

Modern lakás, 3 szoba, fürdőszoba családi házban azonnalra kiadó. I., Str. Făgăraș 12 (TMTE-pálya) 1295

Háromszobás modern földszintes villalakás az Erzsébetváros legszebb részén, elköltözés miatt azonnal, vagy legkésőbb november 1-re átadó. Cím a kiadóhivatalban. 1301

Adás-vétel

Családi ház bérbeadó szeptember 1-re I., Str. Sibiu 11. a Lunapark villamos megállójánál. Megtekinthető délután 6 órától. 1615

Cserépkálya elsőrangú samottanyagból készült, minden kivitelben olcsón eladó. Sparthert és minden szakmába vágó munkákat, átrakást és tisztítást vállal. Özv. Tordai Jánosné Str. Ariadna 14. hosszabbított Helvét uca. 1248

Bátor teljesen új, modern díófa hálószoba, garantált I.-a kivitelben, olcsón eladó. II., Str. Dorobantilor 1. 1279

Rádió 4+1 Minerva super kifogástalan állapotban 6000 leiert eladó. II., Str. Balas 18, ajtó 2. 1271

Újonnan épített családi ház eladó. Ujksida, III., u. 30. 1273

Szántóföld III. kerületben, egy hold, tanyának, kertnek, eladó. Alföldi Géza dr. I., Str. Lonovics 8. 1293

Tőkebefektetésnek megbízhatóan ajánlunk egy jó házhelyet. Kockázattól mentes, biztos értékelmelkedős Felvilágosítás a kiadóhivatalban „Minden időben” jellege alatt. 1294

Eladó családi ház 6000 négyszögöl. Információt ad Crist vendéglő, Calea Girocului. 1266

Kis ház a IV. kerületi állomás mögött eladó. Str. Dunarei 14. 1284

Festett asztal 2.25x100 széles és egy fehér könyhasztal, ablak és ablakkeret eladó. III., Str. Odobescu 31. Mayer. 1287

Villamos varrógép, asztalra szerelhető, azonnali megvételre kerestetik. Cimeket „Villamos varrógép” jellegére a kiadóba kérek. 1213

Eladó rézágv 3 löszórmadraccal, kétágyas komplett fehér gyermekszobaherendezés, külön egy fehér gyermekágy, szalóngarnitúra. III., Str. Siretul 2. Bega-sanatóriumon túl Putna ucca végén. 1298

Különfete

Irodahelyiség, szép tágas, bútorozva, vagy bútorozatlanul, azonnalra kiadó. Dél előtt megtekinthető. Str. Paulescu 2. II. emelet. Telefon: 29-43. 1288

Teljes ellátást, tanítást, keresztény nevelést kaphat szerény feltételekkel Temesvár külvárosában protestáns vallású I. gimnázista fiú és leány. Református Parohia, Fratelia, VIII., 69 szám. 1277

Több ezer darab maradékot

minden elfogadható árban árusítunk

MARADÉKÁRÚHÁZUNKBAN

Bul. Carol 5., Doja-u. sarok, szu'eren. Telef: 35-90

Megjelent Uz Bence 8-ik sz. füzete: Bence szerelembe esik

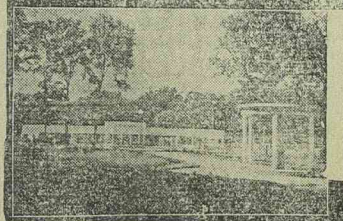
Nyirő József: Uz Bence

Megjelenik folytatásokban, minden szombaton egy-egy füzet

Egy füzet ára 4- lej

Kapható minden újságelárusító helyen és lapkihordónál

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegység és női bajokat.
Szezon: május 1-től október 15-ig

Búziás-fürdő, Románia Nauheimja. A búziási fürdő gyöngye a „Pensiunea Villa Margot” Str. I. Duca 15, ahol mindent talál, amit az igazi nyugalom után vágyó szív kíván. Ultramodern szobák, tökéletes komfort, olcsó árak. Kérjen Prospektust Pensiunea Villa Margot Buzia-bai Str. I. Duca 15. 1002

Bérbe kerestetik szeptember 1-re lehetőleg Mehalában, alapincézett 3 szobás ház, istálló, udvar és kerttel. Későbbi vétel lehetséges. Irásbeli ajánlatok „T. A.” jellegére a kiadóba. 1240

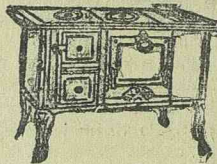
Timisoarai előnyösen ismert keresztény üzlet átszervezéséhez tőkés társasat keres. Vallás mellékes. Ajánlatokat „Konjunktura következők” jellegére a kiadóba kér. 1303

A jó múltalp ismét kapható viszonteladók részére is. 50% megtakarítás

Grossmann Sándor r. t.

Piata Traian. Uyanott kis automata mérleg és Nationalcassa eladó.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Alkalmazható rakétákrománcozott és fekete tűzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Veszek készpénzért

férfi és női ruhát, fehérneműt, főző és porcellánedényt, gyermekruhát, egész háztartást, bútort, tollat, padlászról felesleges holmit stb.

IV. Strada Fröbl No. 17. aító 4.

Timisoara környékén 200 holdas gazdaságba csak bizonyítványokkal rendelkező

„gazda” kerestetik

Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal. IV., Str. Vacarescu 7. (Bem) házmesternél leadhatók.

Szép, nagy, összkomfortos

3 szobás első emeleti lakás központi fűtéssel, november 1-re kiadó. Str. Louis Barhou 4. közvetlen a királyi helytartóság új palotája mellett. - Tel. 40-79.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban